

Handläggare
Elin Olaisson
Peter SvenssonTill
Socialnämnden
2016-12-13

Verksamhetsplan 2017 för Socialnämnden

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner budget med verksamhetsplan för 2017.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.
3. Tillståndsenheten definieras som resultatenhet verksamhetsåret 2017.
4. Socialnämnden redovisar omslutningsförändringar med 154,5 mnkr till kommunstyrelsen.
5. Socialnämnden beslutar om priser enligt tjänsteutlåtandet.
6. Socialnämnden fastställer plan för upphandling, internkontrollplan och jämställdhets- och mångfaldsplan enligt tjänsteutlåtandet.
7. Socialnämnden fördelar 35,8 mnkr till SHIS (Stiftelsen Hotellhem i Stockholm) för sociala merkostnader vid genomgångsbostäder.
8. Socialnämnden fördelar 2 mnkr för investeringskostnader vid Kalvholmen.
9. Socialnämnden hemställer hos kommunstyrelsen om tillägg med 257 mnkr avseende boendelösningar för nyanlända
10. Socialnämnden ansöker hos stadsledningskontoret om 5 958,6 tkr från kompetenssatsningen.
11. Socialnämnden beviljar 1 400 tkr till HSO i Stockholms stad (Handikappföreningarnas samverkansorgan), 300 tkr till DHR Stockholmsavdelning (Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder) och 300 tkr till SRF Stockholms stad (Synskadades riksförbund) för intressepolitiskt arbete.
12. Socialnämnden beviljar 700 tkr till Stockholms stadsmision för projektet ”BABA – råd, stöd och metod för barn som kommer ensamma” i sex månader

Socialnämnden

13. Socialnämnden ger förvaltningschefen uppdrag att fördela utvecklingsmedel för sociala insatsgrupper 2017.
14. Socialnämnden ger förvaltningschefen uppdrag att fördela utvecklingsmedel för pilotprojekt skola-socialtjänst 2017.
15. Socialnämnden ger förvaltningschefen uppdrag att ansöka om medel ur sociala investeringsfonden.
16. Socialnämnden ger förvaltningschefen uppdrag att ingå avtal med SHIS för motagande av nyanlända inom ramen för kommunfullmäktiges beslut.
17. Paragrafen justeras omedelbart.

Gillis Hammar

Förvaltningschef

Peter Svensson

Administrativ chef

Jenny Swärd

Avdelningschef

Veronica Wolgast Karlberg

Avdelningschef

Innehållsförteckning

Inledning	5
1. Ett Stockholm som håller samman	7
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	7
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	12
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	31
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	33
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	36
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	36
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	36
2. Ett klimatsmart Stockholm	36
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	36
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	38
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	38
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	38
2.5 Stockholms miljö är giftfri	38
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	38
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	38
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	38
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	38
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	39
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	41
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	41
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	44
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	44
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	45
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	49
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	51
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	53
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	56
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	61

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	62
Uppföljning av ekonomi.....	64
Nämndens ekonomiska förutsättningar	64
Investeringar.....	67
Försäljningar av anläggningstillgångar	67
Resultatenheter	68
Betydande projekt som inte är investeringar	68
Budgetjusteringar	68
Omslutningsförändringar.....	68
Medel för lokaländamål.....	69
Kvalitetsarbete.....	69

Bilagor

- Bilaga 1: Uppgifter begärda av SLK*
- Bilaga 2: Plan för upphandling och sammanställning 2017*
- Bilaga 3: Jämställdhets- och mångfaldsplan 3-årsplan*
- Bilaga 4: Internkontrollplan med väsentlighets- och riskanalys*
- Bilaga 5: Omställning EKB*
- Bilaga 6: Priser 2017*
- Bilaga 7: Ansökan 1(3) kompetenssatsning VP 2017*
- Bilaga 8: Ansökan 2(3) kompetenssatsning VP 2017*
- Bilaga 9: Ansökan 3(3) kompetenssatsning VP 2017*
- Bilaga 10: Stöd till Stockholms stadsmissions projekt*
- Bilaga 11: Ansökan från Stockholms stadsmission*
- Bilaga 12: Förslag projekt sociala investeringsfonden*
- Bilaga 13: LUP 2017*
- Bilaga 14: Protokoll från förhandling enligt MBL § 11*

Inledning

Grunden för socialförvaltningens verksamhetsplanering utgörs av kommunfullmäktiges inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman
2. Ett klimatsmart Stockholm
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

En stad som håller samman ger möjligheter för stockholmare att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Alla generationer ska garanteras trygghet, tillgänglighet och livskvalitet. De insatser som görs för barn och ungdom ska inriktas på att skapa uppväxtvillkor som ger alla barn samma chans. Socialförvaltningen har en samordnande och övergripande roll och ska bidra till utveckling av socialtjänsten i staden och medverka till att invånarna får likvärdiga och lika tillgängliga insatser oavsett var de bor i staden. Socialförvaltningen ska verka för människors möjligheter till ökad självständighet. En likvärdig och hållbar socialtjänst av god kvalitet förutsätter också en analytisk hållning givet de olika förutsättningar och de olika målgrupper som finns inom respektive stadsdelsförvaltning. För att ge rätt förutsättningar för en likvärdig socialtjänst kan det finnas behov av riktat stöd och anpassade insatser i de olika stadsdelsförvaltningarna.

Socialtjänstens arbete bygger på kunskap. Evidensbaserad praktik (EBP) är en strategi för transparent beslutsfattande och ständigt lärande. Det innebär att den professionelle väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, forskningsrön, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål vid beslut om insats. Målet är att personer som fått insatser genom stadens socialtjänst har verktyg att hantera sin livssituation och att de kan leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar. Lokal systematisk uppföljning säkrar vidare kvalitetsutveckling. Syftet är att på sikt få bättre metoder för resultatuppföljning. Genom granskningarna som görs av inspektörerna på socialförvaltningen kan också utvecklingsområden identifieras. Även delrapporterna från Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm utgör ett värdefullt underlag i arbetet för att skapa en mer sammanhållen stad. I syfte att motverka utanförskap och social utsatthet har Stockholms stad har inrättat en social investeringsfond, genom vilken kunskapsbaserade arbetssätt och metoder kan utvecklas.

Socialnämndens ansvarsområden delas in i ett stadsövergripande strategiskt uppdrag och ett stadsövergripande driftsåtagande.

De strategiska frågorna på stadsövergripande nivå är omsorg om personer med fysisk och/eller psykisk funktionsnedsättning, socialtjänstens barn- och ungdomsverksamhet, missbruksfrågor, ekonomiskt bistånd, budget- och skuldrådgivning, hemlöshetsfrågor, motverkan av våld i nära relationer och samverkan med ideella organisationer på det sociala området. Nämnden ansvarar vidare för stadsövergripande frågor rörande drog- och brottsprevention, tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol samt dödsboutredningar.

Det stadsövergripande strategiska uppdraget syftar till att stärka likställigheten inom staden bland annat genom riktlinjer för stadsdelsnämndernas handläggning, verksamhetsstöd och utbildningsinsatser riktade till stadsdelsförvaltningarna samt uppföljning av stadens samlade socialtjänstverksamhet. Nämnden svarar även för stadens forsknings- och

utvecklingsverksamhet inom socialtjänstens område.

Förvaltningens driftsenheter vänder sig till målgrupperna barn och ungdom, personer med funktionsnedsättning, vuxna med missbruksproblem, hemlösa, utsatta EU-medborgare, våldsutsatta samt personer som köper eller säljer sex. Verksamheten finansieras dels med anslag från kommunfullmäktige, dels genom intäkter från försäljning av tjänster till i första hand stadsdelsförvaltningarna.

Inom ramen för nämndens driftsåtagande finns ett stort antal egna verksamheter och upphandlade verksamheter, till exempel institutionsvård för vuxna, barn och ungdomar, familjehem, LSS-kollo, socialjour, enhet för hemlösa, kriscentrum för kvinnor, uppsökande verksamhet och akut- och korttidsboenden för hemlösa. Här finns också föräldrastödsprogram, utbildning för blivande adoptivföräldrar, alkohol- och narkotikarådgivning och familjerådgivning.

Cirka 120 ideella organisationer som erbjuder kompletterande verksamhet i linje med nämndmålen får verksamhetsbidrag eller projektbidrag.

Under socialnämnden finns tre politiska utskott – organisations- och föreningsutskottet, tillståndsutskottet och individutskottet samt ett funktionshinderråd.

Nedan lämnas några exempel på angelägna uppgifter för nämndens verksamhet under 2017.

Arbetet för att förbättra socialsekreterares och biståndshandläggares arbetssituation fortsätter i enlighet med den stadsövergripande handlingsplanen. Under året kommer introduktionsutbildningar hållas för målgruppen inom alla verksamhetsområden, och samarbetet ska utvecklas med de universitet och högskolor i regionen som utbildar socionomer.

Inför 2017 har förutsättningarna för förvaltningens organisation för ensamkommande barn och unga förändrats av flera skäl. Antalet ensamkommande barn och unga som söker asyl har minskat och ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga träder i kraft i juli 2017. De statliga ersättningsnivåerna sänks, vilket bl.a. innebär att nuvarande ersättning per plats minskar. Detta är en stor förändring för förvaltningen, och påverkar såväl asylsökande barn och ungdomar som medarbetare. För att hantera de ändrade förutsättningarna kommer förvaltningen halvera antalet asylplatser samtidigt som flertalet HVB-boenden omvandlas till stödboenden. Sex verksamheter avvecklas och ett mobilt team kommer att tillsättas för tillsyn nattetid vid HVB och stödboenden. Totalt innebär förändringarna en personalminskning på cirka 120 personer.

Inom arbetet med ensamkommande barn och ungdomar kommer förvaltningen under året utveckla och stärka kontakterna med civilsamhället. Förvaltningen kommer verka för en samordning av civilsamhällets insatser i syfte att underlätta samverkan.

Socialförvaltningen har ansvar för att nyanlända med uppehållstillstånd samt kvotflyktingar erbjuds boende och det praktiska stöd som de kan vara i behov av i samband med att de kommer till staden. Under 2017 ska 3 460 personer anvisas till staden. Intro Stockholms arbete med nyanlända som fått anvisning till Stockholm sker i nära samverkan med stadsledningskontoret, Stiftelsen Hotellhem i Stockholm, SHIS, stadsdelsförvaltningarna och arbetsmarknadsförvaltningen. Som ett komplement till detta har förvaltningen inrättat ett bostadskansli, vars uppdrag är att förmedla de lägenheter och rum som privatpersoner kan upplåta för nyanlända. Förvaltningen har också genom upphandling av platser vid

vandrарhem/hotell tillskapat boendeplatser som kan användas i avvaktan på mer permanent boende. Likaså skapar förvaltningen tillfälliga boenden ev enklare karaktär för att klara akuta behov av boendeplatser.

Under året kommer förvaltningens uppsökande verksamheter ha särskilt fokus på unga vuxna, i och med att ändrade asylregler kan medföra att flera unga kommer uppehålla sig i staden utan stadigvarande boende.

Implementeringen av programmet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck påbörjas under året, vilket bland annat innebär revidering av riktlinjer och utbildning av handläggare inom alla verksamhetsområden. Stödet till våldsutövare ska bli stadsövergripande och ytterligare ett relationsvåldscentrum för våldsutövare och våldsutsatta kommer att inrättas i den norra delen av staden.

Ett viktigt arbete som fortsätter är att öka antalet samordnade individuella planer (SIP). Hemlösa med olika former av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, ofta i kombination med missbruk, har ökat i omfattning. Ytterligare ett akut- och planeringsboende kommer att öppna under året och förvaltningen kommer arbeta för att minska antalet oplanerade utskrivningar. Arbetet med att utveckla Bostad Först fortsätter.

Barnperspektivet kommer att stärkas i verksamheterna under året. Barns behov uppmärksammas och deras erfarenheter ska tas tillvara när verksamheten utvecklas. Förvaltningen kommer också att utarbeta rutiner för att sprida den nationella barnombudsmannens material kring samtal med barn och unga. Funktionshinderinspektörerna kommer under året granska insatser för barn enligt LSS, där barns delaktighet och rätt att komma till tals kommer vara ett huvudtema.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Ett Stockholm som håller samman ger möjligheter för stockholmare att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Stadens sociala investeringsfond skapar långsiktiga förutsättningar som ger verktyg att arbeta socialt förebyggande, till exempel genom tidiga insatser för att förhindra barn och ungas utslagning. Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att ge stöd till stadsdelsförvaltningarnas arbete med förebyggande och tidiga insatser för stockholmare och brukare, samt med egen verksamhet med samma inriktning. Insatserna syftar till att bidra till att människor ska stärkas i möjligheterna att leva ett självständigt liv och främja jämlika förutsättningar för stockholmarna oavsett bakgrund. Barn som är i kontakt med stadens och nämndens verksamheter ska få sina rättigheter enligt barnkonventionen tillgodosedda.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

För att förebygga sociala problem ska fokus ligga på tidiga insatser och åtgärder. Socialförvaltningen ska stödja stadsdelsförvaltningarnas förebyggande arbete. Förvaltningen svarar bland annat för övergripande drogprevention och arbetar med att tillgodose barns behov av tryggt boende genom egna boenden, jourhem och familjehem. Genom att erbjuda föräldrautbildning och verka för samarbete mellan skola och socialtjänst skapar förvaltningen

förutsättningar för att barn får bra uppväxtvillkor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden ska, i samarbete med socialnämnden, utreda hur elevhälsans riktade insatser till unga flickor som mår psykiskt dåligt kan förbättras och utvecklas.	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Barn i Stockholm har bra uppväxtvillkor

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer inom området barn och unga har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättsäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Kvinnor och män får stöd i sitt föräldraskap. Stödboenden och HVB-hem bidrar till att barn och ungdomar kan leva ett självständigt liv. Förvaltningens insatser ska vara efterfrågade och evidensbaserade.

Strategiskt arbete

Tidiga sociala insatser och åtgärder ska medverka till att förebygga social utsatthet. Nedan redovisar förvaltningen strategiskt arbete för att barn ska få goda och jämlika uppväxtvillkor.

Psykisk ohälsa

Stockholmsenkäten 2016 visar att psykisk ohälsa ökar allmänt bland unga och i synnerhet bland flickor. Förvaltningen ansvarar för att tillsammans med ungdomsmottagningarna och i samråd med utbildningsnämnden utveckla nya arbetssätt för att främja psykisk hälsa bland unga. Stort fokus finns på främjande/förebyggande och tidiga insatser. Det innebär att andra aktörer än socialtjänst behöver involveras i arbetet som exempelvis elevhälsan, utbildningsförvaltningen, idrottsförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen, vårdcentraler, barnavårdscentraler psykiatri och beroendevård med flera.

Särskilt viktigt är att uppmärksamma och främja den psykiska hälsan hos unga HBTQ-personer, som i större utsträckning än andra unga mår dåligt och utsätts för diskriminering. Därför ska verksamheter och insatser riktade till gruppen stimuleras. Förvaltningen planerar att med finansiering från statliga stimulansmedel stödja intresseföreningar som ordnar mötesplatser och bidrar till minskad utsatthet för hbtq- och transpersoner.

Tillsammans med utbildningsförvaltningen ska elevhälsans riktade insatser till unga flickor som mår psykiskt dåligt utredas. Förvaltningen ska fortsätta att följa upp arbetet med samordnade och gemensamt planerade insatser för barn och ungdomar med psykisk ohälsa som har behov av insatser från flera huvudmän. Samordnade individuella planer, SIP, ska fortsatt vara ett viktigt redskap i detta arbete. Förvaltningen kommer även att ta fram en fördjupningsrapport inom Stockholmsenkäten rörande psykisk ohälsa.

Arbetet med att stärka och utveckla ungdomsmottagningarna i frågor som rör psykisk hälsa för målgruppen kommer att ske samordnat i de nätverk som finns för chefer och medarbetare vid stadens ungdomsmottagningar.

Familjecentraler

Familjecentraler ger möjligheter till ett samordnat tidigt stöd och en plattform för att utveckla arbetssätt och arbetsformer inom socialtjänsten för att säkerställa ett bättre samarbete med förskola och skola. Socialförvaltningen har sedan 2015 stöttat sju stadsdelsförvaltningar i ytterstaden för etablering av familjecentraler och ansvarar även 2017 för att stödja aktuella förvaltningar. Stödet innebär bland annat fortsatt stödstruktur, forum för gemensamma strategiska beslut, samordning med Uppdrag psykisk hälsa vad gäller aktiviteter och erfarenhetsutbyte. Familjecentralerna innebär en plattform för införandet av hembesöksprogrammet, där förstagångsföräldrar får hembesök av föräldrarådgivare och BVC-personal, och även etablering av en mötesplats som ger förutsättningar att stärka barns, ungas och vuxnas delaktighet.

Ensamkommande barn och unga

Socialförvaltningen bidrar till att utreda hur mottagande av ensamkommande barn ska utformas för att säkerställa likställighet och hög kvalitet. Fokus ska ligga på insatser för etablering, åtgärder för att upptäcka och motverka psykisk ohälsa, uppsökande verksamhet gentemot ensamkommande barn och unga i stadens riskmiljöer samt samverkan med civilsamhället. Förvaltningen har som mål att under 2017 teckna ett idéburet offentligt partnerskap, IOP, för verksamheter för ensamkommande barn och unga.

Sociala investeringsfonden

Stockholms stad har inrättat en social investeringsfond med syfte att motverka utanförskap och social utsatthet. Genom den sociala investeringsfonden ska kunskapsbaserade arbetssätt och metoder utvecklas och implementeras så att ekonomiska medel kan föras från kostsamma insatser när problem uppstått till kostnadseffektiva förebyggande åtgärder.

Förvaltningen kommer att undersöka intresset hos stadsdelsförvaltningarna att tillsammans ansöka om medel från den sociala investeringsfonden. Förvaltningen vill möjliggöra en utveckling av följande projekt: hembesöksprogrammet, hela familjen - försörjningsstöd barnfamiljer, Ersta vändpunkten – förskola - tidig upptäckt samt Framtid Stockholm - filial Järva, tex. Mini Maria, föräldrastöd och familjerådgivning. Projekten har fokus på tidiga och förebyggande insatser för att kunna nå barn och unga som riskerar att fara illa i ett så tidigt skede som möjligt.

Förvaltningen avser att arbeta vidare med utvecklingen av pilotprojekt samverkan skola och socialtjänst (PPSS) och sociala insatsgrupper (SIG) enligt uppdrag i budget. Om en utökning av dessa projekt görs (tex. att inkludera fler stadsdelsförvaltningar) kommer förvaltningen att ansöka om medel även till dessa projekt.

Driftsverksamhet

Ensamkommande barn och unga

Inför 2017 har förutsättningarna för förvaltningens organisation för ensamkommande barn och unga förändrats av flera skäl. Antalet ensamkommande barn och unga som söker asyl har

minskat och ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga träder i kraft i juli 2017. De statliga ersättningsnivåerna sänks, vilket bl.a. innebär att nuvarande ersättning per plats minskar. Detta är en stor förändring för förvaltningen, och påverkar såväl asylsökande barn och ungdomar som medarbetare. Under 2016 infördes *tillfälligt uppehållstillstånd* som huvudregel även för ensamkommande barn, ett uppehållstillstånd som gäller i tre år. När det tillfälliga uppehållstillståndet löper ut kan det omprövas, men även då är huvudregeln att tillståndet blir tillfälligt. Förvaltningen gör i sina boenden för unga som fått uppehållstillstånd, UT-boenden (tidigare PUT-boenden), inte skillnad i insatser för de ungdomar som eventuellt beviljas tillfälligt uppehållstillstånd och de som får permanent uppehållstillstånd.

En ny boendeform, *stödboende*, infördes 2016 i socialtjänstlagen. Under 2017 kommer förvaltningen att ha både stödboenden och HVB. Stödboende med tillsyn är tänkt som ett placeringsalternativ för unga i åldern 18-20 år men även för 16-17 åringar om särskilda skäl finns. I stödboendet ska ungdomen kunna klara av att ha eget huvudansvar för matlagning, städ och tvätt och i stort sköta sig själv. I ett stödboende finns inget krav på dygnet runt-bemannning till skillnad från HVB där tillgänglig personal skall finnas i verksamhetens lokaler dygnets alla timmar. I ett stödboende ska personal finnas på plats i den utsträckning och omfattning som krävs med hänsyn till ungdomarnas behov.

Förvaltningen kommer att behöva göra stora förändringar i organisationen för ensamkommande. Trots den stora omställningen, med färre platser med delvis lägre bemanning, ska barn och ungdomar erbjudas verksamhet av hög kvalitet och med stora inslag av medbestämmande och inflytande.

Enheten för ensamkommandes huvudsakliga uppdrag är att medverka till att barnen och ungdomarna får nödvändiga kunskaper för att kunna leva ett självständigt liv, bland annat genom att ha ordnad försörjning, bostad, god hälsa och sociala färdigheter. Verksamheterna har, förutom att erbjuda stöd och omvårdnad under asylprocessen, i uppdrag att ge barn och ungdomar kunskaper om migrationsprocessen och inblick i det svenska samhället. Det ställer stora krav på samarbete med andra aktörer, såsom lokal socialtjänst och gode män, för att säkerställa att ungdomen får information om det som händer i processen.

Prioriterade områden under året är upprätthållande av kvalitet, fortsätta samarbetet med stadsdelsförvaltningar, skolor och näringsliv samt civilsamhället. Enheten behöver utveckla arbetssätt för att tillgodose behovet hos ungdomarna inom ramen för det nya ersättningssystemet. En del i detta är att utveckla en webb-baserad introduktionsutbildning för ungdomarna, vilket skulle vara mindre resurskrävande än dagens utbildningsinsatser. Enheten söker utvecklingsmedel för detta tillsammans med utbildningsförvaltningen/Sprintgymnasiet.

Enheten kommer under året att utveckla och stärka kontakterna med civilsamhället. Till exempel kommer samverkan att behövas när det gäller läxläsning, språkträning, studiebesök, kulturella och sociala aktiviteter med mera. Förvaltningen kommer verka för en samordning av civilsamhällets insatser i syfte att underlätta samverkan. I detta arbete är det viktigt att bygga vidare utifrån stadsledningskontorets plattform för Stockholm stads samverkan med civilsamhället.

Det mångåriga samarbetet med näringslivet har varit framgångsrikt och ska fortsätta. Genom Advisory Board får ungdomarna praktik för att sedan kunna få arbete. Förvaltningen har stöd i forskning för sina insatser kring utbildning, arbete och hälsa och utvecklar och stärker det

arbetet. Under året kommer förvaltningen att undersöka möjligheterna att bredda Advisory Boards verksamhet till att erbjudas alla ensamkommande unga, även de som bor på andra boenden och i familjehem. Förvaltningen har ett pågående samarbete med Arbetsmarknadsförvaltningen kring sommarjobb för ensamkommande ungdomar. Under året ska ett utökat samarbete kring Advisory Board diskuteras. Ambitionen är att omfatta de unga som staden ansvarar för.

Mottagandet av ensamkommande barn och unga måste fungera i alla delar - och hänga ihop i en helhet. Möjligheten att få bostad är avgörande för att kunna hålla hög kvalitet i mottagandet och samarbetet med privata hyresvärdar, Bostadsförmedlingen med flera är alltjämt av största vikt. Under 2017 ska enheten intensifiera samarbetet med privata hyresvärdar, ha nätverksmöten med bostadsförmedlingar med mera.

Giovannis akut- och korttidsboende, har tio platser för ungdomar i åldrarna 13-20 år som placeras enligt socialtjänstlagen (SoL). Majoriteten av placeringarna de senaste åren har utgjorts av ankomstbarn (ensamkommande asylsökande barn och ungdomar). Under 2017 kommer förvaltningen att undersöka om det finns behov av fler akutplatser för ungdomar som stadsdelsförvaltningarna idag placerar i jourhem.

Stöd till adopterade och deras föräldrar

Förvaltningen tillhandahåller förberedande utbildning inför adoption. Verksamheten skall också sprida kunskap om adopterades situation till yrkesverksamma i staden. Förvaltningen tillhandahåller en öppen pedagogisk verksamhet, Spira, för adopterade barn och deras föräldrar.

Målgruppen adoptivbarn har förändrats. Allt fler av de barn som adopteras till Sverige har särskilda behov, kan vara äldre och/eller bestå av syskongrupper. Barnen kan ha diagnostiserade sjukdomar eller vara funktionsnedsatta och stödet till nyblivna adoptivföräldrar blir därmed allt viktigare. Föräldrautbildningen syftar till att deltagarna skall få kunskap och insikt om adoptivbarn och deras behov samt bli införstådda med adoptionens innebörd för dem själva och barnet.

Forskning visar att ett barn vars anknytningsmönster blivit stört kan få svårigheter under livet. Barn och adoptivföräldrar kan därför behöva hjälp att skapa nya anknytningsmönster hos barnet. I syfte att erbjuda stöd vad gäller detta får alla familjer efter hemkomsten ett erbjudande om samspelsstöd från förvaltningen. *Duvnäs föräldrastöd* kan ta emot adopterade i åldrarna 0-10 år, vilket innebär en höjning av åldersgränsen. Under året ska Duvnäs utveckla och stärka samarbetet med stadsdelsförvaltningarna och deras anlitade familjehem kring samspelsbehandling.

Under 2017 kommer förvaltningen att se över möjligheten att erbjuda länskommunerna i Stockholms län att, genom avtal eller på annat sätt, ta del av utbudet av verksamheter som Stockholm stad tillhandahåller för adoptivfamiljer och yrkesverksamma som är berörda.

Föräldrastödsprogram

Förvaltningen erbjuder program för föräldrastöd inom flera verksamheter. Stödet utvecklas och anpassas efter de särskilda behov olika grupper kan ha och erbjuds i former som passar familjer med skilda levnadsvillkor, i syfte att skapa jämlika förutsättningar till en god uppväxt för alla barn. Verksamheten PLUS har ett tydligt uppdrag som innebär att stödja och kvalitetssäkra stadsdelsförvaltningarnas arbete med strukturerat föräldrastöd. PLUS utvecklar

föräldraprogram som främjar barns utveckling genom att utbilda stadsdelsförvaltningarnas instruktörer och gruppleddare i de olika programmen ABC, KOMET och Tryggare Barn. ABC vänder sig till föräldrar med barn mellan 3 och 12 år, KOMET till föräldrar som har problem i föräldraskapet samt Tryggare Barn till föräldrar där en orosanmälan har inkommit till socialtjänsten. PLUS ansvarar även för MST-team. MST är en multisystemisk terapi som vänder sig till ungdomar med allvarlig beteendeproblematik. Föräldrastödsprogram och informationsmaterial utvecklas kontinuerligt utifrån nya rön och nya erfarenheter, och utifrån ett normkritiskt perspektiv. Nya moduler behandlar t ex våld, jämlikhet etc.

Från 2017 till augusti 2018 arbetar PLUS med ”Föräldraskap i Sverige”, ett anpassat ABC-program som vänder sig till utrikes födda föräldrar i utsatthet. Verksamheten har också kontakt med MFoF, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, i frågor om metodutveckling, forskning etc.

Under de senaste fyra åren har samtliga stadsdelsförvaltningar tagit del av utbildningssatsningar och bör ha byggt upp en egen kompetens. Förvaltningen har sedan 2012 subventionerat stadsdelsförvaltningarnas utbildningsinsatser med upp till 2,4 miljoner kronor/år. Under året fortsätter PLUS med utbildningar riktat till stadsdelsförvaltningarna, samt implementering, men utan subventioner.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel ungdomar i sysselsättning (UT).	80 %		Halvår
♀ Andel ungdomar med grundläggande kunskaper om migrationsprocessen (asyl).	80 %		Halvår

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialnämnden ska undersöka förutsättningarna för att stärka sitt samarbete med organisationer och föreningar som driver projekt och verksamheter som riktar sig mot barn och unga, nyanlända, ensamkommande barn och unga, papperslösa samt personer med osäkra boendeförhållanden.	2017-01-01	2017-12-31
Stödja stadsdelsnämndernas arbete med strukturerat föräldrastöd.	2016-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att ansvara för stadsövergripande frågor inom individ- och familjeomsorgen så att stockholmare får likvärdiga insatser. Genom att stockholmare ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar skapas ett Stockholm som håller samman. På beställning av framför allt stadsdelsförvaltningarna tillhandahåller förvaltningen vårdutbud för barn, ungdomar och familjer samt vårdutbud och stödboende för vuxna missbrukare. Förvaltningen svarar också för rådgivning och stöd- och jourinsatser till stockholmarna samt kompletterar stadsdelsförvaltningarnas uppsökande arbete riktat till såväl ungdomar som vuxna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♂ Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	35 %	35 %	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol		tas fram av nämnden	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika		tas fram av nämnden	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak		tas fram av nämnden	År
 Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	25 %	25 %	År
 Antal hemlösa	2 850 st	tas fram av nämnden	År

Stockholmsenkäten genomförs ej under 2017 och därför sätts inga årsmål för dessa indikatorer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen utreda hur mottagande av ensamkommande barn ska utformas för att säkerställa likställighet och hög kvalitet.	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska utreda och vidareutveckla stadens mottagande av och stödet till nyanlända kvotflyktingar.	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska, med utgångspunkt i stadens program mot hemlöshet, genomföra en översyn av riktlinjerna för försöks- och träningslägenheter.	2017-01-01	2017-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställa att barn i skolåldern som bor på skyddat boende erbjuds skolundervisning inom en vecka samt att yngre barn snarast erbjuds undervisning i förskoleklass, förskola eller annan pedagogisk verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Barn som far illa eller riskerar att fara illa utvecklas gynnsamt

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer inom områdena prevention samt barn och unga har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättsäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Barn och unga som far illa/befinner sig i riskzon får stöd och skydd. Förvaltningens insatser ska vara efterfrågade och evidensbaserade.

Strategiskt arbete

Barn- och föräldraperspektivet i missbruks- och beroendevården ska fortsätta att utvecklas. Samverkan inom socialtjänsten är av stor vikt för att säkerställa att barn till personer med missbruksproblematik får det skydd och stöd de behöver och har rätt till. Vid handläggning av ärenden rörande vuxna med missbruksproblematik ska socialtjänsten alltid uppmärksamma om det finns barn och, om så är fallet, genast överföra informationen till barn- och

ungdomsenheten. Barn till föräldrar med missbruksproblematik ska alltid erbjudas stödgrupper, oavsett tid på året. Barns delaktighet och ett familjeorienterat arbetssätt är viktiga utvecklingsområden under året. En arbetsgrupp som jobbar med barnperspektivet kommer att tillsättas. Arbetsgruppen kommer att arbeta med att säkerställa att barnperspektivet finns inom samtliga verksamhetsområden. I detta arbete är socialtjänstinspektörernas rapporter ett viktigt underlag.

Socialförvaltningen ska stödja stadsdelsförvaltningarna med att stärka sin kompetens och utveckla insatser riktade mot barn som blivit utsatta för eller bevittnat våld.

Drogförebyggande ANDT- (alkohol, narkotika, doping, tobak) arbetet

Socialförvaltningen stödjer stadsdelsförvaltningarnas preventiva insatser för att samla och sprida kunskaper om effektiva metoder, bland annat för att nå ungdomar som brukar narkotika. Dessa ungdomar kan ofta vara svåra att nå och förvaltningen ska stödja stadsdelsförvaltningarna i det uppsökande arbetet att nå ungdomar i riskzon. Förvaltningen ska fortsatt bistå stadsdelsförvaltningarna i det förebyggande arbetet för att minska narkotikaanvändningen.

Stockholmsenkäten är en omfattande enkätundersökning och ett underlag om ungdomars livssituation som kan ge medarbetare och chefer stöd i sitt arbete. Enkäten innehåller frågor bland annat om ungdomars alkohol- narkotika- och tobakskonsumtion samt om psykosomatisk hälsa, begångna brott, trygghet och utsatthet för brott. Utifrån den stockholmsenkät som genomfördes våren 2016 kommer en fördjupning av resultatet vara fokus år 2017. En fördjupningsrapport beträffande psykisk ohälsa kommer genomföras då resultaten visade på en ökad psykisk ohälsa. Ytterligare en rapport handlar om kopplingen mellan frustration över skilda förutsättningar och brott i Stockholms stads skolor.

Förvaltningen samordnar och stödjer det långsiktigt och kunskapsbaserade förebyggande arbetet mot tobak, alkohol och narkotika i staden. Insatserna syftar till att minska både tillgång och efterfrågan. Förvaltningen ansvarar för att stödja stadsdelsförvaltningarna i deras uppföljande arbete utifrån lokala resultat från Stockholmsenkäten. Arbetet innebär samordning, lansera resultat, bidra till att utvecklingsområden identifieras och att handlingsplaner implementeras.

Under 2016 gjordes en översyn av rutiner och arbetssätt kring tillsynsarbetet för försäljning av folköl och tobak. Resultatet av översynen kommer att redovisas i ett särskilt ärende till nämnden. Förvaltningen kommer under 2017 att arbeta med resultatet av översynen. Förvaltningen kommer fortsatt att uppmuntra och stödja stadsdelsförvaltningarna i att utföra metoden kontrollköp som ger ett bra underlag för dialog med handlare kring ålderskontroll. En förstudie har gjorts kring införandet av E-tjänst till handlare för registrering och försäljning. I början av 2017 kommer en bedömning av förstudiens resultat att göras.

Familjehemsvård

För att säkerställa att barn och unga i familjehemsvård har goda uppväxtvillkor kommer utveckling av stadens familjehemsvård fortsätta. För att uppnå en likställd, rättssäker och jämlik familjevård kommer kvalitetshöjande utbildningsinsatser och kvalitetsuppföljning att genomföras under året.

I syfte att göra stödgruppsverksamhet tillgängligt för familjehemsplacerade barn i åldrarna 7-

18 år i staden har förvaltningen tecknat ett avtal med organisationen Bris enligt modellen för idéburet offentligt partnerskap, IOP. Målet är att främja och stärka barnens psykiska hälsa på lång sikt.

Det är viktigt att barn som efter placering flyttar hem till sin ursprungsfamilj eller till annat boende får ett bra stöd. Förvaltningen ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla arbetet med eftervård i öppna former.

Pilotprojekt samverkan skola och socialtjänst (PPSS)

Socialförvaltningen ska tillsammans med stadsdelsförvaltningarna fortsatt utveckla arbetssätt och arbetsformer inom socialtjänsten för att säkerställa ett bättre samarbete med förskola och skola. Pilotprojekt samverkan skola och socialtjänst, som syftar till ökad skolnärvaro och bättre skolresultat i utvalda grundskolor i ytterstaden för barn som riskerar att fara illa, är särskilt prioriterat. Socialförvaltningen ansvarar för att under 2017, tillsammans med berörda stadsdelsnämnder och utbildningsnämnden, förbereda för en övergång i permanent verksamhet.

Sociala insatsgrupper (SIG)

Stockholms stads projekt för att utveckla Sociala insatsgrupper för unga vuxna inleddes 2013, i samarbete med bland annat polis och skola. Målgruppen för sociala insatsgrupper är unga som befinner sig i riskzonen för att utveckla en kriminell livsstil eller rekryteras till kriminella nätverk eller unga som vill ha stöd att lämna en kriminell livsstil eller ett kriminellt nätverk. Förvaltningens arbete med att samordna arbetet med sociala insatsgrupper fortsätter. Socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna ska arbeta koordinerat och samordnat med målgruppen 20-29 år.

Driftverksamhet

Jour- och stödinsatser

Stockholms stads socialjour ger akuta insatser på jourtid till barn och ungdomar som far illa. Socialjouren gör tydliga risk- och skyddsbedömningar och kan utifrån gällande lagstiftning, bevilja insatser, till exempel boende med olika grader av stöd och skydd. Barn som upplevt våld är brottsoffer och en anmälan samt utredning görs enligt socialtjänstlagen. Socialjouren samverkar i det akuta skedet med polis, sjukvård, barn och ungdomspsykiatri (BUP), skola och andra myndigheter och har socialtjänstens samordningsansvar mellan myndigheter under icke kontorstid. All dokumentation överlämnas till stadsdelsförvaltningen för fortsatt handläggning nästkommande vardag. Överlämningen följs upp för att säkerställa att stadsdelsförvaltningen tar vid. Socialjouren har rutiner för att uppmärksamma och handlägga ärenden där det finns misstankar om att barn och ungdomar utsätts för människohandel.

Enheten för stöd och skydd tar på uppdrag av stadsdelsförvaltningarna emot barnfamiljer för utredning och stöd i föräldraskapet samt flickor och pojkar 0-12 år som inte har föräldrar och är i behov av skydd. Verksamheten har varierande förfrågningar när det gäller akutplaceringar, utredningar och föräldrastöd. Utifrån familjens individuella behov ges insatser som samtal, miljöterapeutiska interventioner samt pedagogiskt och vägledande arbete. Vid behov utreds föräldrars omsorgsförmåga. Barn som bor tillsammans med sina mödrar på Kriscentrum för kvinnor uppmärksammas särskilt och verksamheten förmedlar kontakt med

BUP-mottagningar vid behov. Samarbetet med placerande stadsdelsförvaltning är tätt. Barnens bästa beaktas vid alla beslut och alla barn har rätt att säga sin mening.

Under året kommer barnperspektivet stärkas ytterligare, bland annat genom en handlingsplan i syfte att ytterligare förstärka och synliggöra barnperspektivet i verksamheten. Verksamheterna kommer undersöka olika metoder för hur barnens erfarenheter kan tas tillvara i utvecklingsarbetet.

Föräldrastödsverksamheten kommer att förstärkas. Föräldrar som har svårt att organisera sin vardag, sköta ett hushåll och sin ekonomi kommer att få insatser i en så kallad Boskola. Metodstödet kommer att provas och följas upp under 2017. Under året förstärks samverkan med stadsövergripande avdelningens olika kompetenscentra.

Jourhem och familjehem

*Resursteam*en barn och ungdom erbjuder stadsdelsnämnderna jourhem för barn och ungdomar i behov av akuta, kortvariga placeringar i familjer samt familjehem för en längre tids placering. Bland annat rekryterar, utbildar och utreder enheten nya jourhem och familjehem och samarbetar med ett femtiotal enskilda personer och par. Familjer som genomgått utbildning ställs till stadsdelsnämndernas förfogande i en gemensam databas. Enheten utreder även de enskilda personer och familjer som är jourhem på uppdrag av enskilt drivna jourhemsverksamheter som staden slutit ramavtal med.

Stadsdelsförvaltningarna har omfattande behov av nyrekryterade familjehem. Under året genomför verksamheten riktade rekryteringskampanjer för att nå familjer som kan tänka sig att bli familjehem för en tonåring.

Jour- och familjehemsverksamheten kommer under året utveckla en förstärkt familjevård utifrån evidensbaserade metoder. Detta kommer att ske i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna samt med andra enheter inom förvaltningen. *Resursteam*en kommer under året även att erbjuda utbildning och information till inspektörer och socialsekreterare på stadsdelsförvaltningarna som ett led i fortsatt utveckling av kvalificerade familjehem. Det finns möjlighet för jour- och familjehem att få konsultation i akuta situationer på kvällar, nätter och helger genom Socialjouren.

Baserat på en analys från tidigare års resultat fortsätter arbetet med att rekrytera och utreda nya jourhem. En stor efterfrågan på jourhem bidrar till att verksamheten ständigt behöver rekrytera nya hem som kan ta emot de placeringar som efterfrågas.

Forskning visar att många familjehemsplacerade barn underpresterar och inte når målen i skolan och att den fysiska och psykiska hälsan är sämre än hos andra barn. Skolfam, skolstöd i familjehemsvård, bidrar till att fler familjehemsplacerade barn når kunskapsmålen och får förbättrade framtidsutsikter. Under 2017 kommer barn från ytterligare åtta stadsdelsförvaltningar att omfattas av Skolfam. Ytterligare två team kommer att rekryteras under det första kvartalet 2017. Skolfam har då utvidgats från tre till fem team. Under året kommer Skolfam fortsätta att stödja vuxna i barnets nätverk att i sin tur stödja barnet i läsning och matematik. Under året ska samarbetet med utbildningsförvaltningen stärkas kring tydliga rutiner och kriterier för skolbyte. Barnens delaktighet i sin lärandeutveckling ska utvecklas. Barnens synpunkter och förslag inhämtas på både individ- och gruppnivå.

Stella stödverksamhet för föräldrar med barn placerat i familjehem permanentas från och med 2017 och övergår till socialförvaltningen från att tidigare ha drivits av en

stadsdelsförvaltning. Stella erbjuder råd och stöd inför möten med socialtjänsten kring placeringen som till exempel utredning, beslut och omgångsplan, information om dina rättigheter och skyldigheter som förälder till ett placerat barn.

Framtid Stockholm

Framtid Stockholm medverkar till att skapa ett Stockholm för alla genom att vara ett stadsövergripande komplement till stadsdelsförvaltningarnas arbete avseende vissa öppenvårdsinsatser för barn/ungdom och deras familjer. Det huvudsakliga uppdraget för Framtid Stockholm är att barn och ungdomar upp till 20 år med, eller där det finns oro för, riskbruk, missbruk eller beroende av alkohol och narkotika får insatser som leder till drogfrihet och en förbättrad livssituation. Uppdraget är brett och spänner över många områden: olika former av uppsökande arbete bland unga i riskmiljöer, rådgivning och behandling vid riskbruk/missbruk och beroende hos ungdomar, särskilt kvalificerad kontaktperson, ungdomstjänst, stöd till brottsutsatta, medling, närvaro vid polisförhör samt arbete med unga lagöverträdare. Man erbjuder också utbildningar för att stärka föräldrar och familjer, kollegor inom staden och andra professionella. I nära samverkan och samlokaliserade arbetar också landstingets läkare, sjuksköterskor, barnmorska och psykolog.

Framtid Stockholm har länge arbetat med noggrann uppföljning av resultat inom de olika verksamhetsgrenarna. Detta arbete fortsätter med fokus på riskbruk/missbruk, något som ger värdefull kunskap om vad som är verksamt i behandling. Ett utvecklingsområde för enheten är att ta fram en behandlingsform för vårdkrävande ungdomar och ett arbetssätt som kan ge ungdomarna större möjlighet att ta emot de insatser som finns att tillgå.

Tidiga insatser till barn, unga och föräldrar

Föräldrastöd är ett prioriterat arbete och olika utbildningar erbjuds till tonårsföräldrar som önskar råd, tips och stöd kring hur de kan förhålla sig till sina ungdomar och som dessutom vill träffa andra föräldrar i samma situation. Utbildningen "Cannabiskunskap" är mycket uppskattad och fortsätter att erbjudas föräldrar inom staden. Utbildningarna sker lokalt och lokala föreningar och andra organisationer involveras. Utöver detta arbetar enheten med individuellt föräldrastöd och rådgivningssamtal för oroliga föräldrar.

Uppsökande arbete riktat till ungdomar

Ungdomsjouren är ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas uppsökare och bedriver socialt uppsökande arbete riktat till barn och ungdomar framför allt i citykärnan. Syftet är att förebygga att barn och ungdomar hamnar i missbruk, kriminalitet, prostitution eller annat socialt nedbrytande beteende. Satsningen för att öka närvaron och tryggheten i de miljöer där ungdomar vistas fortsätter. Verksamheterna inom Framtid Stockholm ska stärka sin samverkan med stadsdelsnämndernas socialt uppsökande och förebyggande arbete, framför allt i riskmiljöer där det förekommer narkotikahandel, missbruk, kriminalitet och prostitution. Enheten fortsätter arbetet med att, tillsammans med stadsdelsnämnderna, kartlägga ensamkommande barn som avviker. För att ha en beredskap för en eventuell ökning av antalet ensamkommande som avviker när de fått avslag på ansökan om uppehållstillstånd får Framtid Stockholm inför 2017 en förstärkning med en uppsökare på Ungdomsjouren. Vid sidan av det ordinarie fältförlagda arbetet bedriver Framtid Stockholm uppsökande arbete med särskilt fokus på unga som utsätts för människohandel och prostitution (Prostitutionsuppsökarna), ungdomar i missbruksmiljöer (MUMIN- Maria Ungdom Motiverande Intervention) samt ensamkommande barn (EKB-teamet) och länkar unga vidare till stadsdelar.

Ungdomsuppsökarna arbetar dagtid, kvällar, nätter och helger i city och i tunnelbanans mest utsatta knutpunkter. Samverkan med polis, stadens fältverksamheter och ideella organisationer är av stor vikt. Polisens stora omorganisation har under lång tid haft betydelse för Framtid Stockholm och de uppdrag som utförs tillsammans med eller är beroende av polis. Under 2017 behöver rutiner kring samarbete i olika frågor ges förnyad prioritet för fortsatt kvalitet i ungdomsarbetet. Ungdomsjouren samarbetar också med Skyddsvärnets trygghetsvårdar, som är ett komplement till ungdomsuppsökarna och har upphandlats av nämnden.

Stödinsatser och ungdomstjänst

Ungdomstjänst är en påföljd i Brottsbalken för ungdomar mellan 15 och 20 år som inte har ett särskilt behov av vård eller andra insatser enligt SoL eller LVU. Den som döms till ungdomstjänst ska utföra oavlönat arbete och delta i annan särskilt ordnad verksamhet. Framtid Stockholm har ansvaret för att verkställa ungdomstjänsten för staden och samarbetar med hundratalet arbetsplatser inom privata sektorn, idéburna organisationer liksom kommunala verksamheter. Också insatsen med särskilt kvalificerad kontaktperson är en insats som ungdomar kan dömas till. Verksamheten har en jämn och stadig tillströmning av ungdomar och insatsen utförs på uppdrag av stadsdelsförvaltningarna.

Barnahus

Barnahus Stockholm ger möjlighet för barn som misstänks ha blivit utsatta för brott i form av våld eller sexuella övergrepp, att under polisens utredning möta olika myndigheter på ett och samma ställe i barnanpassade lokaler. Både barn och anhöriga erbjuds krisstöd och behandling. Det övergripande syftet med verksamheten är att de myndigheter som arbetar med barnen ska samverka så att barn som är utsatta för brott i form av våld eller övergrepp ska få ett så bra och professionellt och sammanhållet stöd och bemötande som möjligt, både i den psykosociala och i den rättsliga processen. Tillsammans med stadsdelsnämnderna ska Barnahus under året på olika sätt stärka stödet till barn i anslutning till förhör. Barn ska inte behöva upprepa sin berättelse för olika myndighetsrepresentanter vid flera olika tillfällen och mottagande och lokaler ska vara anpassade efter ålder och behov. Under 2017 kommer Barnahus också att utveckla och öka stödet till de medföljare som kommer till Barnahus med de barn som ska på förhör. Det kan till exempel vara familjehem, trygghetspersoner från skola och förskola eller vårdnadshavare.

Barnahus Stockholm drivs av fyra huvudmän, Stockholms stad, Stockholms Läns Landsting, samt Polis- och Åklagarmyndigheterna. Socialförvaltningens uppdrag är att arbeta med konsultationer till lokal socialtjänst och samråd i ärenden som rör utsatta för brott i form av våld eller övergrepp. Samråd är ett av naven i Barnahusets verksamhet.

Barnahus Stockholm arbetar även med information och kunskapsspridning till stadsdelsförvaltningarnas socialtjänst och externa samarbetspartners i syfte att höja kunskapsnivån så att barn som är utsatta för våld och sexuella övergrepp ska få ett sammanhållet, professionellt stöd. Barnahus försätter att erbjuda kompetensutveckling tillsammans med Stockholms stads stadsdelsförvaltningar och kranskommuner, bland annat med ett introduktionsprogram som riktar sig till nyanställda socialsekreterare med aktuell forskning inom området och arbetsmetoder inom Barnahus.

Samtliga huvudmän på Barnahus har påverkats av polisens stora omorganisation och under året kommer ett prioriterat område vara att slå fast rutiner och arbetssätt för att fortsätta

utvecklingen av arbetet. Förvaltningen har ett övergripande ansvar för samverkan och kompetensutveckling på Barnhus Stockholm.

Inom ramen för Barnhus Stockholm organiseras också *Förstärkningsteamet*, som har i uppdrag att stödja stadsdelars barn- och ungdomsvård i syfte att säkra en rättssäker handläggning och möjliggöra ett långsiktigt utvecklingsarbete. Under året utökas teamet till att omfatta sju socialsekreterare. Erfarna socialsekreterare är en resurs för staden när stadsdelarna har vakanta tjänster eller upplever tillfälliga arbetstoppar. Insatsen kombineras med att förstärka grundbemanningen i stadsdelsnämndernas barn- och ungdomsvård och genom det stadsövergripande arbetet för att förbättra socialsekreterarnas arbetssituation. På så vis kan kompetensen behållas inom staden och kostnaderna för konsulter sänkas.

Origo

Origo är ett myndighetsgemensamt resurscentrum som har fokus på ungdomar och unga vuxna mellan 13 och 26 år som lever i en hederskontext och som begränsas av hedersnormer. Verksamheten har en viktig roll och arbetar utifrån stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck och erbjuder stöd och rådgivningssamtal till ungdomar och unga vuxna både via nätet och via besök. Origo anordnar seminarier och utbildningsdagar om hedersrelaterat förtryck och våld till yrkes- och ideellt verksamma samt fungerar som en kunskapsbank på nätet om förtryck och våld i hederns namn.

Origo är ett samarbete mellan kommunerna i Stockholms län, Polismyndigheten i Stockholms Län och Stockholms läns landsting. Samtliga huvudmän har förlängt avtalet och verksamheten fortsätter till 2020 med möjlighet till ytterligare förlängning.

Under året kommer Origo att stärka samarbetet med stadsdelarna och förvaltningens övriga verksamheter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel barn och ungdomar som bedöms få sina behov tillgodosedda i jour- eller familjehemmet (Resursteamens barn och ungdom).	85 %		Tertial
♀ Andel barn och ungdomar som bedöms ha skyddsbehov som kunnat placeras under trygga förhållanden (Stockholms stad socialjour).	100 %		Tertial
♀ Andel barn/ungdomar under 18 år som vid avslutad kontakt inte har en problematisk alkoholkonsumtion (Framtid Stockholm).	80 %		Halvår
♀ Andel kunder med minderåriga/hemmavarande barn som i hög grad anser att insatsen haft betydelse ur barnens perspektiv (Familjerådgivningen).	80 %		Halvår
♀ Andel ungdomar som har fullföljt sin ungdomstjänst (Framtid Stockholm).	90 %		Halvår
♀ Andel ungdomar som inte har problem med narkotika efter avslutad kontakt.	80 %		Halvår
♀ Andelen flickor/pojkar och unga kvinnor/män som fått brottsofferstöd upplever en positiv förändring av sin livssituation (FS).	70 %		Halvår

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta stödja stadsdelsförvaltningarnas arbete med de sociala insatsgrupper som byggts upp under 2013	2014-01-01	2017-12-31
Leda arbetet med att implementera det reviderade programmet för stöd till anhöriga	2017-01-01	2017-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Projektet Stella permanentas under socialnämnden och blir stadsövergripande	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna revidera STAN – Stockholms Tobaks-, Alkohol-, och Narkotikapolitiska program.	2017-01-01	2017-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna fortsatt utveckla arbetssätt och arbetsformer inom socialtjänsten för att säkerställa ett bättre samarbete med förskola och skola.	2017-01-01	2017-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla arbetet med eftervård i öppna former för placerade barn som flyttar hem till sin ursprungsfamilj.	2017-01-01	2017-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med ungdomsmottagningarna och i samråd med utbildningsnämnden utveckla nya och innovativa arbetssätt för att främja psykisk hälsa bland unga.	2017-01-01	2017-12-31
Socialnämnden ska under 2017, tillsammans med berörda stadsdelsnämnder, förbereda för en övergång av pilotprojekt skola-socialtjänst till permanent verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31
Socialnämnden ska undersöka förutsättningarna för att formellt ställa sig bakom initiativet Tobacco Endgame som ingår i den förnyade ANDT-strategin	2017-01-01	2017-12-31
Starta ytterligare två Skol-fam-team	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Stockholmare erhåller en likvärdig och rättssäker socialtjänst med god kvalitet oavsett var i staden de bor

Förväntat resultat

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer har stöd i sitt arbete. Nya socialsekreterare är nöjda med stadens introduktionsutbildning.

Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättsäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Strategiskt arbete

Socialförvaltningen bidrar till målet att Stockholms medborgare ska få likvärdiga insatser inom socialtjänsten genom att stödja och vägleda stadsdelsförvaltningarna. Det stadsövergripande strategiska uppdraget syftar till att stärka likställigheten inom staden bland annat genom stadsövergripande riktlinjer, samordning av nätverk, driva stadsövergripande utvecklingsprojekt, verksamhetsstöd och utbildningsinsatser riktade till stadsdelsförvaltningarna, samt uppföljning av stadens samlade socialtjänstverksamhet. Förvaltningen svarar även för stadens forsknings- och utvecklingsverksamhet inom socialtjänstens område. Förvaltningen ska årligen utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet inklusive en analys av utvecklingen. Socialtjänst- och funktionshinderinspektörernas granskningar är ett viktigt instrument för att upprätthålla och utveckla kvaliteten, liksom de forsknings- och utvecklingsprojekt socialnämnden finansierar.

Socialsekreterares och biståndshandläggares arbetssituation

Socialförvaltningen påbörjade under 2016 tillsammans med stadsledningskontoret, stadsdelsförvaltningarna och äldreförvaltningen implementeringen av en stadsövergripande handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare. Arbetet med att implementera handlingsplanen pågår under 2016-2018. Socialförvaltningen understödjer stadsdelsförvaltningarna i implementeringsarbetet samt sprider goda exempel. Arbetet stöds av en framtagna stadsövergripande samarbetsyta som är i bruk från november 2016. Förvaltningen ansvarar för att genomföra introduktionsutbildningar för nyanställda socialsekreterare inom alla verksamhetsområden, samt fortsätta arbetet med ett centralt rekryteringsstöd för stadsdelsförvaltningarna.

Inom ramen för arbetet med att förbättra arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare tillämpas Stockholmsmodellen, vilket innebär att medarbetares upplevelse av sin arbetssituation kontinuerligt följs upp. Det görs genom att närmaste chef tre gånger per år tar del av medarbetares skattning av arbetssituationen och erbjuder dem som så önskar stöd. Socialförvaltningen skickar ut frågorna, tar emot svar och sammanställer resultaten på stadsövergripande nivå.

Inom förvaltningen finns nu ett förstärkningsteam, med uppdrag att stödja stadsdelsförvaltningarnas barn- och ungdomsvård i syfte att säkra en rättssäker handläggning och möjliggöra ett långsiktigt utvecklingsarbete. Erfarna socialsekreterare är en resurs för staden när stadsdelsförvaltningarna har vakanta tjänster eller upplever tillfälliga arbetstoppar.

En utveckling av introduktionsutbildningar för nyanställda socialsekreterare och biståndshandläggare pågår i syfte att tydliggöra innehåll och hur ofta de kommer att erbjudas. Under 2017 kommer introduktionsutbildningar för socialsekreterare och handläggare att hållas inom alla verksamhetsområden. Inom barn och unga området provas en pilot för en ny introduktionsutbildning två gånger under hösten 2016 och erfarenheterna från det kommer användas för andra verksamhetsområden. Pilotutbildningen innebär bland annat en hopslagning av flera utbildningar, ett nytt upplägg och nya gästföreläsare.

I syfte att stärka kopplingen mellan praktik, utbildning och forskning ska socialnämnden och äldrenämnden, tillsammans med kommunstyrelsen, utveckla samarbetet med de universitet och högskolor i regionen som utbildar socionomer. Det kan till exempel handla om att ge studenter på socionomprogrammet en tidig erfarenhet av arbetet inom socialtjänsten samt att se över behovet av specialistutbildningar.

Uppdrag psykisk hälsa

Förvaltningen fortsätter år 2017 att arbeta inom ramen för överenskommelsen som slutits mellan staten och Sveriges kommuner och landsting inom uppdrag psykisk hälsa. Förvaltningen kommer utifrån framtagna handlingsplan att samordna arbetet med stöd till riktade insatser inom området. Satsningen ska bedrivas inom fem fokusområden (ledning, styrning och organisation, förebyggande- och främjande insatser, utsatta grupper, enskildas delaktighet och rättigheter samt tillgängliga- och tidiga insatser).

Forskning och utveckling

Lokala utvecklingsmedel

Socialförvaltningen utlyser medel inför år 2017 till lokala utvecklingsprojekt och studiebesök som stadsdelsförvaltningar och socialförvaltningens enheter kan söka. Teman som ansökningarna kommer att prioriteras utifrån är:

- att förstärka barn- och föräldraperspektivet inom socialtjänstens alla verksamhetsområden.
- funktionsnedsättning

Utvecklingsprojekt som beviljas medel får under projektiden kontinuerligt processtöd från FoU-samordnaren och handledare med forskarkompetens.

Implementering av socialförvaltningens kunskapsbank

I nuläget finns det 145 projekt med cirka 250 projektplaner och rapporter inlagda på socialförvaltningens kunskapsbank, som alla är finansierade av avdelningen för stadsövergripande frågor. För att öka användningen och sprida nyttan av kunskapsbanken pågår ett pilotprojekt i samarbete med sex stadsdelsförvaltningar. Under 2017 ska ett förslag presenteras kring om fler rapporter från stadsdelsförvaltningarna kan ingå, samt hur de då kan kvalitetssäkras.

Spridning av ny kunskap i socialtjänsten

För att bidra till utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst har alla medarbetare i socialtjänsten under år 2016 bjudits in till FoU-frukostseminarier. Syftet är att sprida resultat från forskningsstudier, till exempel uppföljning och utvärdering av insatsen kontaktfamilj/kontaktperson och lokala utvecklingsprojekt. Under 2017 planeras en fortsättning och eventuell spridning av mer ny kunskap från till exempel brukarundersökningar, socialtjänstrapporten och inspektörernas rapporter. För att erbjuda medarbetare och chefer inom socialtjänsten mer stöd i sitt arbete mot kunskapsbaserade insatser planeras fler möten 2017 på olika teman, till exempel inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri, utifrån konceptet ”forskning möter praktik” med Socialtjänstakademin.

Forskningsprojekt – centrala utvecklingsmedel

Två stora forskningsprojekt startades under 2016 och kommer att pågå under 2017 kring motiverande samtal (MI) och Signs of Safety.

Många medarbetare utbildas löpande både i Stockholms stad och inom andra offentliga verksamheter i metoden MI. Det är en stor investering i utbildningsinsatser, och mer kunskap behövs om hur MI sedan används i praktiken. Syftet med studien är att se över användning och kvalitetssäkring av MI i Stockholms stad. MIC Lab AB är ansvarig för forskningsuppdraget och en slutrapport ska vara klar till halvårsskiftet av 2018.

Den andra studien som genomförs är Signs of Safety – utvecklings- och forskningsprojekt. Syftet med studien är att undersöka i vilken omfattning och på vilket sätt Signs of Safety används, samt att beskriva och analysera principiellt viktiga förtjänster och begränsningar som är förenade med att ta modellen i bruk. FoU Södertörn är forskningsansvariga. En förstudie genomfördes 2016 och en slutrapport är planerad till slutet av 2017.

Program för anhörigstöd

Stadens program för stöd till anhöriga reviderades under 2016. I utbildningar till nyanställda handläggare kommer anhörigstöd vara ett tema som särskilt uppmärksammas. Dessutom kommer en särskild utbildningssatsning göras för att implementera det reviderade programmet. Arbetet sker i samverkan med äldreförvaltningen.

Kvalitetsgranskning

Socialtjänstinspektörerna har till uppgift att granska verksamheter inom stadens individ- och familjeomsorg ur ett brukarperspektiv med avseende på kvalitet och rättssäkerhet för den enskilde. Under 2017 kommer socialtjänstinspektörerna att fortsätta granska hanteringen av barn som upplevt våld, med syfte att få en mer stadsövergripande bild. Därefter ska en granskning genomföras avseende barnperspektivet vid ekonomiskt bistånd till bostadslösa barnfamiljer vid några förvaltningar. Under hösten ska ärenden som rör familjehemsplacerade barn granskas vid ett antal stadsdelsförvaltningar.

Funktionshinderinspektörerna granskar och bevakar kvalitet utifrån ett brukarperspektiv i biståndsbedömda insatser inom områdena funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Under 2017 kommer funktionshinderinspektörerna påbörja en granskning av handläggning av insatser för barn 0-17 år enligt LSS. Granskningen kommer att omfatta samtliga insatser som är beviljade enligt lagstiftningen. Huvudsakligt tema kommer att vara barns delaktighet och rätt att komma till tals. Syftet är att kunna belysa eventuella avvikelser och skillnader mellan stadsdelsförvaltningarna i handlägningsfrågorna rörande barn med funktionsnedsättning. Granskningen kommer att omfatta omkring hälften av stadsdelsförvaltningarna och beräknas pågå under hela året.

Boutredning

Inom socialförvaltningen finns *Boutredningsenheten*, som bland annat beslutar om dödsboanmälan och ekonomiskt bistånd till begravningskostnader, ansvarar för provisorisk dödsboförvaltning samt ordnar med gravsättning om ingen annan gör det. Om det finns egendom efter någon som vid sin död inte hade sin hemvist i Sverige kan enheten behöva besluta vad som ska ske med egendomen, men även efterforska anhöriga. Under 2017 kommer riktlinjerna för handläggning av dödsboärenden att revideras.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel deltagare som är nöjda med introduktionsutbildningen	90 %		År
Andel deltagare som är nöjda med nätverken som den stadsövergripande avdelningen håller i	70 %		År
Andel deltagare som är nöjda med stadsövergripande avdelningens utbildningar/konferenser	70 %		År
Andel dödsboanmälningar som handlagts inom två veckor	90 %		År
Andel ärenden om ekonomiskt bistånd för begravningskostnader som handlagts inom två veckor	90 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Analysera vilka civilsamhällesaktörer nämnden når ut till och pröva riktade insatser för att nå underrepresenterade grupper	2017-01-01	2017-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna leda ett utvecklingsprojekt i syfte att pröva metoden kvalitetsobservation.	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Vuxna lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar.

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättsäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Målen för socialförvaltningens insatser till vuxna stockholmare uppnås. Förvaltningens insatser ska vara efterfrågade och evidensbaserade.

Strategiskt arbete

Genom implementering av nationella riktlinjer och samarbete med landsting och myndigheter stödjer socialförvaltningen stadsdelsförvaltningarna i deras arbete med människor som befinner sig i en utsatt situation.

Missbruk

De nationella riktlinjerna för missbruks- och beroendevård har reviderats och utökats med två nya områden – ungdomar och läkemedelsberoende. Riktlinjerna har även kompletterats med psykosocialt stöd. För att kunna genomföra det långsiktiga implementeringsarbetet ska socialförvaltningen göra satsningar gällande kännedomshöjande utbildning samt utbildning/stöd/metodstöd kring implementering.

Missbruksvården ska så långt som möjligt ske genom decentraliserad och uppsökande verksamhet. Samarbetet med landstingets vårdinsatser samt sprututbytesverksamhet ska stärkas. Under 2016 påbörjades ett arbete för att ta fram en modell för hur tvångsvård kan övergå till frivilligvård och kontakter med samarbetspartners har tagits och under 2017 kommer modellen att presenteras.

Barn- och föräldraperspektivet i missbruks- och beroendevården ska fortsätta att utvecklas. Arbetssätt för att nå unga kvinnor med missbruk/beroende ska utredas.

Personer med missbruksproblematik med diagnosen neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, samt personer med samsjuklighet, har behov av vård och stöd från ett flertal myndigheter. Former för samarbete mellan socialtjänst, beroendevård och psykiatri för att forma insatser till denna målgrupp är prioriterat. En central del i det arbetet är att stödja stadsdelsförvaltningarna i användandet av samordnad individuell plan (SIP).

I samråd med stadsdelsförvaltningarna ska utbudet av arbetsinriktade rehabiliteringsinsatser utredas. Särskilt fokus läggs på lågtröskelverksamheter och verksamheter drivna av

civilsamhället.

Socialförvaltningen deltar i arbetet med utveckling och planering av boendeformer för äldre personer med missbruk.

Organisations- och föreningsstöd

Organisations- och föreningsutskottet fördelar bidrag till cirka 120 verksamheter genom verksamhets-, förenings-, etablerings- och projektbidrag. Under året kommer riktlinjer och blanketter ses över för att förtydliga hanteringen av bidragsansökningarna. En informationsinsamling, genom enkäter till föreningar som erhåller bidrag, är planerad i syfte att kartlägga hur bidragen fördelar sig ur ett jämställdhetsperspektiv.

En översyn kommer även ske avseende hur stödet fördelar sig mellan olika målgrupper för att få fram underlag till en eventuell justering. Förutsättningarna för att stärka samarbetet med organisationer och föreningar som driver projekt och verksamheter som riktar sig mot barn och unga, nyanlända, ensamkommande barn och unga, papperslösa samt personer med osäkra boendeförhållanden ska undersökas.

Socialnämnden ska fortsätta fördela bidrag för intressepolitiskt arbete till HSO i Stockholms stad (Handikappföreningarnas samverkansorgan) med 1 400 tkr, DHR Stockholmsavdelning (Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder) med 300 tkr och SRF Stockholms stad (Synskadades riksförbund) med 300 tkr.

Förvaltningen föreslår även att socialnämnden beviljar projektbidrag till Stockholms stadsmission om 700 tkr för projektet ”BABA – råd, stöd och metod för barn som kommer ensamma” för sex månader (se särskild bilaga). Projektet riktar sig till barn och unga upp till 20 år som kommit ensamma till Sverige och står utanför samhällets insatser.

Det pågår även samverkan med idéburna organisationer enligt modellen idéburet offentligt partnerskap, IOP. Under 2017 är målet att IOP tecknas för verksamheter för utsatta EU-medborgare. Avtalet ska träda ikraft från den 1 maj. Ett gemensamt avtal och en separat bilaga för respektive organisation kommer att tas fram. Dialogen har varit pågående sedan våren 2016 och sju organisationer har deltagit. Under våren kommer även en dialog kring IOP för ensamkommande barn och unga fortgå och målsättning är att avtal ska träda i kraft från den 1 juli. Under året kommer det inledas en process av IOP för verksamheter som riktar sig till personer som utsatts för våld i nära relationer.

I dagsläget är 75 ideella organisationer anslutna till ”Överenskommelsen mellan Stockholms stad och den idéburna sektorn”. Stiftelsen Äldrecentrum har under 2016 genomfört och presenterat en uppföljning av överenskommelsen. Socialförvaltningen och äldreförvaltningen kommer gemensamt med de ideella organisationerna under 2017 arbeta vidare med resultatet av uppföljningen.

Socialförvaltningen ansvarar för att samordna och utreda ansökningar från föreningar och verksamheter som söker statliga hiv/STI-medel (sexually transmitted infection). Uppdraget omfattar även att samla och förmedla kunskap samt samverka med andra aktörer i frågor om hiv/STI-prevention. Inför 2017 kommer det statliga bidraget med stor sannolikhet att sänkas och arbetet kommer eventuellt behöva justeras efter nya förutsättningar som i dagsläget är oklara.

Driftsverksamhet

Mottagande av nyanlända

Stockholm ska vara en stad där nyanlända ska kunna etablera sig och målet är att nyetablerade får möjlighet att fullt ut delta i samhällslivet. Arbetet för att få fram fler bostäder för grupper som staden har ett särskilt bostadsförsörjningsansvar för ska intensifieras, med prioritering på nyanlända och ensamkommande flyktingbarn.

Staden behöver utreda behovet av att inrätta boenden och utvecklat stöd för personer med PTSD (Posttraumatiskt stressyndrom). Socialförvaltningen ska utreda och vidareutveckla stadens mottagande av och stödet till nyanlända kvotflyktingar.

Socialförvaltningen har ansvar för att nyanlända med uppehållstillstånd samt kvotflyktingar erbjuds boende och det praktiska stöd, den samhällsintroduktion och det initiala ekonomiska bistånd som de kan vara i behov av i samband med att de kommer till staden. I mottagandet ingår att bistå med bosättning, pröva behovet av initialt ekonomiskt bistånd innan ersättning inom ramen för etableringsinsatser hos Arbetsförmedlingen börjar betalas ut samt erbjuda samhällsvägledning. Detta uppdrag hanteras av verksamheten Intro Stockholm. Under 2017 beräknas 3 460 personer anvisas till staden.

Mer långsiktiga, permanenta boendelösningar åvilar SHIS medan kollektiva lösningar, av mer tillfällig karaktär, tillhandahålls av socialförvaltningen. Förvaltningen har en särskild arbetsgrupp med uppdrag att hyra och iordningställa lokaler, samt utrusta och bemanna dessa. Arbetsgruppen fortsätter sitt arbete under år 2017 och förutsätter nära samarbete såväl internt i förvaltningen som externt i staden. Förvaltningen arbetar med flera olika lösningar och flera olika kollektiva boenden beräknas kunna tas i bruk under 2017. Parallellt sker upphandling av platser på hotell och vandrarhem och förmedling av lägenheter och rum som hyrs ut av stockholmare.

Arbetet med nyanlända som fått anvisning till Stockholm sker i nära samverkan med stadsledningskontoret, Stiftelsen Hotellhem i Stockholm, SHIS, stadsdelsförvaltningarna och arbetsmarknadsförvaltningen.

I och med samlokalisering med Arbetsförmedlingen får de nyanlända omgående kontakt med handläggare och registreras i etablering. Intro Stockholms samhällsvägledare möjliggör och bistår de nyanlända i deras kontakter med övriga samhällsfunktioner för att dessa så snart som möjligt kan komma i fråga för etableringsinsatser.

Socialjour

Stockholms stads socialjour är ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas individ- och familjeomsorg och har delegation från stadens 14 stadsdelsnämnder att fatta beslut vid akuta sociala problem som uppstår på icke-kontorstid. Socialjouren utreder biståndsbehovet för boende i Stockholm och för besökare som befinner sig i staden och hamnar i socialt utsatta situationer. Uppdraget ställer stora krav på erfarenhetsbaserad kunskap, kontinuerligt utvecklingsarbete och att medarbetare ges möjlighet att inhämta nya kunskaper.

Socialjouren arbetar för att upprätthålla tak över huvudet-garantin. Sökande som ingår i målgruppen för Enheten för hemlösa hemlöshetsmottagning hänvisas dit. Där gör man en tillhörighetsutredning och bedömning av sökandens behov. Om personen inte kan hänvisas till sin hemort eller ambassad görs nödprövning av rätten till bistånd.

Uppsökande och rådgivande arbete för vuxna

Uppsökande arbete för vuxna sker inom ramen för Stockholms stads socialjour genom *Uppsökarteamet* och *EU-teamet*. Verksamheterna arbetar stadsövergripande och är ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas arbete. Målgruppen är vuxna personer som befinner sig i hemlöshet eller annan utsatt situation och som vistas i offentliga miljöer i Stockholm och som inte får sina behov tillgodosedda av det ordinarie hjälpsystemet. I det uppsökande arbetet riktat till EU-medborgare ingår att säkerställa att det inte finns minderåriga eller andra särskilt utsatta som är i behov av akuta insatser, att lämna samhällsinformation till målgruppen samt erbjuda ett utökat stöd till de personer i målgruppen som behöver det. EU-teamet arbetar med att kartlägga olika målgrupper och utvecklar arbetet med hur man ska nå fler grupper av utsatta EU-medborgare än i nuläget. Förvaltningen kommer under året bevaka möjligheten att söka EU-medel till projekt riktade till gruppen.

Utsatta EU-medborgare och tredjelandsmedborgare behöver fortsatt insatser från stadens socialtjänst och andra berörda parter. Under 2017 kommer Uppsökarna och *Medborgarkontoret* att ha ett särskilt fokus på unga vuxna i och med ändrade asylregler och tillfälliga uppehållstillstånd. Det finns risk för att fler unga kommer att uppehålla sig i staden utan stadigvarande boende. Där spelar uppsökare och Medborgarkontoret en viktig roll i att uppmärksamma och hänvisa dessa.

På Pelarbackens vårdcentral för hemlösa finns *Medborgarkontoret för hemlösa* där *Socialrådgivning på nätet* och *Botorg för unga vuxna* ingår. Det rådgivande arbetet innebär att lämna information om socialtjänst, att sprida kunskap om de olika stöd- och hjälpinsatser som kan ges till den enskilde inom socialtjänsten och att erbjuda personer hjälp och stöd. Medborgarkontoret för hemlösa arbetar med särskilt fokus på unga vuxna (18-25 år) i hemlöshet eller riskzon för hemlöshet. I arbetet med unga vuxna finns väl utarbetade rutiner för samarbete med Uppsökarteamet som länkar unga vuxna i behov av mer omfattande stöd och hjälp till Medborgarkontoret. Under 2016 genomfördes ett utvecklingsarbete i syfte att renodla arbetsmetoden riktad mot unga vuxna och hitta nya samarbetspartners för att i högre utsträckning nå målgruppen. Under 2017 är målet att omsätta detta i praktiken.

Stockholmarna kan via socialrådgivning på internet få svar på frågor om socialtjänst, alternativt hänvisas till instans där de kan få svar på sina frågor. Genom nätrådgivningen kan stockholmarna anonymt skicka frågor och svar via en säker webbsida med mejl- och chattfunktion och även ta del av avidentifierade frågor och svar som finns tillgängliga på nätrådgivningens sida. Socialrådgivningen är integrerad i den övriga verksamheten inom Socialjouren och hanteras av socialsekreterare i tjänst. Under 2017 kartläggs intresset hos länets kommuner för att ha en gemensam, regional socialrådgivning på nätet.

Familjerådgivning - egen regi

Stockholms stad har kundval för familjerådgivning. De som vill ha familjerådgivning och bor i Stockholm kan välja mellan ett antal godkända utförare, både stadens egen familjerådgivning och privata utförare (för närvarande 18 st), till samma avgift. Stadens egen familjerådgivning vänder sig till boende och folkbokförda i Stockholm stad (minst den ena parten). Enheten utgör också icke-valsalternativet för de som inte själva väljer utförare.

De personer som familjerådgivningen tar emot är ofta föräldrar till barn under 18 år, varför verksamheten har ett tydligt barnperspektiv i de rådgivande samtalen. Hur vuxna med relationsproblem och i kris kan hantera sina svårigheter har en avgörande betydelse för barns

uppväxtmiljö och utveckling.

Gruppen separerade föräldrar som söker hjälp med samarbetssamtal förväntas under 2017 utgöra uppmot 30 procent av besökarna. Samarbetssamtal erbjuds på stadsdelsförvaltningarnas familjerättsenheter och på Familjerådgivningen. Detta är en grupp som kontinuerligt ökat på senare år då allt fler separerade söker denna form av hjälp.

Insatser för personer som får ersättning för sex och personer som är utsatta för människohandel

Mikamottagningen arbetar för att vuxna personer, över 18 år, som säljer sex, skadar sig med sex eller är utsatta för människohandel för sexuella ändamål får det stöd de behöver och därmed upphör att prostituera sig. För att utveckla och utöka den uppsökande verksamheten kommer Mikamottagningen under 2017 stärka samverkan med ungdomsjourens och socialjourens uppsökarverksamhet.

Under 2017 är Mikamottagningens uppdrag att vara både uppsökande verksamhet och råd- och stödverksamhet. Målgruppen kommer att erbjudas stödsamtal samt rådgivning, vägledning och praktiskt stöd. Initialt erbjuds 10- 15 samtal. Därefter tas ställning till om målet med samtalen är uppnådda eller om det finns behov av fortsatt stöd. Behövs terapeutiska insatser lotsas till hälso- och sjukvård. Om längre samtalsstöd behövs från Mikamottagningen beslutas om det efter de initiala samtalen. Initialt ska den enskilde kunna söka anonymt.

Även anhöriga och andra närstående kan vända sig till mottagningen för råd och stöd.

Verksamheten har också i uppdrag att sprida kunskap, arbeta attitydförändrande och förebyggande genom föreläsningar, utbildningar, studiebesök och konsultationer. Mikamottagningen samarbetar med Framtid Stockholm, stadens socialtjänst, polisen och ideella organisationer då klientens behov kräver det. Till mottagningen finns även en lokal medicinsk mottagning knuten.

Förvaltningen har ett nära samarbete med polis och andra myndigheter i människohandelsfrågor. Regionkoordinatören, som är placerad på Socialjouren, arbetar för att stödja människor som har utsatts för människohandel. Inhämtad erfarenhet sprids och fördjupas genom samarbete med stadsdelsförvaltningar och andra samarbetsparter. Tjänsten är nu permanentad från att tidigare ha varit delfinansierad av länsstyrelsen. Under 2017 stärks arbetet med att utveckla stödprogram för rehabilitering av personer som utsatts för prostitution och människohandel.

Förvaltningen har en god överblick av ändamålsenliga boenden via regionkoordinator mot människohandel. Som mest är ett trettiotal personer i behov av placering årligen och det är i allmänhet korta placeringar. För en del i målgruppen är det också bättre att inte placeras i Stockholm. Förvaltningen kan köpa enstaka boendeplatser på plattformen Civila Sverige mot människohandel. Kriscentrum för kvinnor kommer också att prioritera dessa personer. Behovet av ett utökat antal platser i skyddat boende kommer utredas under våren.

Insatser för personer i hemlöshet och missbruk

Stadens program för att motverka hemlöshet är utgångspunkt för de insatser som förvaltningens verksamheter som erbjuder insatser för personer i hemlöshet. *Enheten för hemlösa* vänder sig till hemlösa personer över 20 år i Stockholm stad som inte har haft

kontakt med socialtjänsten i någon av stadsdelsförvaltningarna (eller annan kommun) under de senaste två åren. Antalet klienter är cirka 700. Det huvudsakliga uppdraget är att medverka i klientens process ur hemlöshet.

De nationella riktlinjerna inom missbruks- och beroendevården är till stora delar implementerade på enheten. Under slutet av 2016 genomförde Enheten för Hemlösa en brukarrevision i syfte att förstärka delaktighet och brukarinflytande samt att hitta nya förbättringsområden. Resultatet av revisionen ligger till grund för hur arbetet med brukarinflytande kommer att utvecklas under 2017.

Enheten för hemlösa har ett nära samarbete med andra verksamheter kring gemensamma målgrupper eller arbetsmetoder. Stödet till anhöriga fortsätter gemensamt med Behandlingsenheten för alkohol- och narkotikaberoende. För att säkerställa att klienter får insatser som på bästa sätt matchar deras behov samverkar enheten med Boende- och behandlingsenheten och under året fortsätter det samarbetet att utvecklas. I samverkan med landstinget fortsätter satsningen på psykologstöd till klienter i öppenvård med stöd och missbruksbehandling som har visat sig öka chanserna till kvarboende. För klienter som har kontakt med enheten, och som har behov, finns möjlighet att få stöd av personligt ombud genom Omsorgscompagniet, som arbetar på uppdrag av nämnden.

Ett viktigt arbete som fortsätter är att öka och förbättra antalet lagstadgade, samordnade individuella planer (SIP). Enheten har ett nära samarbete med Pelarbackens vårdcentral för hemlösa och arbetar med samordnade insatser för samsjukliga.

En risk finns att kvinnor som lever i missbruk och/eller hemlöshet blir mer stigmatiserade än män. Insatser som erbjuds av förvaltningen ska vara jämlika och fria från diskriminering. Socialtjänstavdelningens jämställdhetsgrupp diskuterar löpande hur flickor och pojkar, kvinnor och män som är aktuella får bedömning och insatser som utgår från deras individuella behov. Vidare diskuteras hur man kan synliggöra och motverka könsstereotypa normer i verksamheterna.

Enheten har ett utökat uppdrag att arbeta med avhoppare från kriminella gäng, om de har behov av insatser från socialtjänsten, som har kontakt med polisens avhopparverksamhet.

Boende- och behandlingsenheten är en stadsövergripande resurs och vänder sig till personer som till följd av hemlöshet, missbruk, psykisk ohälsa eller andra svårigheter behöver stöd från socialtjänsten. Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna och Enheten för hemlösa har enheten ett uppdrag att medverka i brukarens process ur hemlöshet.

Stödet som enheten erbjuder utgår från beställarens uppdrag och består av boende- och behandlingsinsatser som baseras på evidensbaserade metoder. Insatserna är individuellt anpassade och syftar till att möjliggöra för personen att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt utifrån sina egna förutsättningar.

Enheten omfattar 16 verksamheter såsom akut- och planeringsboende, skyddat boende för kvinnor, stödboende (både drogfria och med drogtolerans), omvårdnadsboende, missbruksbehandling, tillnyktring och förlängd avgiftning, boendestöd i träningslägenheter samt familjevård. Verksamheternas insatser har olika inriktning utifrån målgruppens behov.

Under 2017 kommer ytterligare ett akut och planeringsboende att öppna. Fler boendelösningar för äldre hemlösa ska utvecklas under året i syfte att inga personer över 65 ska hänvisas till härbärgen och akutboenden.

Analys visar att en viktig faktor i brukarens väg ur hemlöshet är att brukaren stannar under den planerade placeringstiden. Enheten har överlag haft en hög andel oplanerade utskrivningar och ska därför minska dessa under 2017. Medarbetarna erbjuds fortbildning ibland annat MI (motiverande samtal), lågaffektivt bemötande, återfallsprevention samt SIP (samordnad individuell plan).

Verksamhetsuppföljningar har visat tydliga förändringar i enhetens målgrupp. De brukare som placeras på enhetens verksamheter tenderar av vara i sämre skick, både psykiskt och fysiskt, än tidigare. Brukare som har olika former av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, ofta i kombination med missbruk, har ökat i omfattning. Uppföljningen av enhetens resultat visar också att fler brukare blir kvar längre, samt återkommer till akutboendena. Brukarna har ett stort behov av anpassad sysselsättning som ett led i processen ur hemlöshet.

Skarpnäcksgårdens H-huset är ett akutboende, som på nämndens uppdrag erbjuder jourplats och förlängt akutboende i upp till 14 dagar för hemlösa män.

Tillgången på tränings-, försöks- samt bostadförst-lägenheter är avgörande för hur många klienter som kan gå vidare till eget boende. Från 1 juni 2016 har förvaltningen tagit över Bostad Först-verksamheten från en extern utförare. Verksamheten ska utökas vilket förutsätter rekrytering av personal, utökat samarbete med fastighetsbolagen och fler beställare. Rutiner för att tidigt fånga upp signaler om problem relaterade till boendet är avgörande för att kunna stötta brukarna till att ta grundade och medvetna beslut kring sitt fortsatta boende. Tillsammans med fastighetsbolagen behöver dessa rutiner följas upp och fortsätta utvecklas. Ekonomi, sysselsättning och missbruk är tre viktiga områden i klienternas liv där det också finns behov av att utveckla stödet. När det gäller klienternas ekonomi handlar det bland annat om att utveckla samarbetet med de socialsekreterare som handlägger försörjningsstöd. När det gäller sysselsättning kommer Bostad Först att utveckla den Öppet Hus-verksamhet som startat i blygsam omfattning. Där finns även behov av utökat samarbete med andra aktörer inom området arbete och sysselsättning. När det gäller missbruk behöver CM utveckla metoder och förhållningssätt för att bemöta målgruppen där MI och skadereduktion kommer utgöra grunden för arbetet. Även utökat samarbete med andra aktörer inom området missbruk kommer vara avgörande.

Öppenvård

Socialförvaltningen erbjuder öppenvårdsinsatser i form av konsultation, rådgivning och samtalsbehandling genom både entreprenaddriven verksamhet och verksamhet i egen regi. *Behandlingsenheten för alkohol- och narkotikaberoende* är en öppenvårdsmottagning som vänder sig till personer över 18 år och erbjuder möjlighet att genom rådgivning, konsultation och samtal minska sitt missbruk eller upphöra med sitt missbruk av alkohol, narkotika etc. Många av klienterna har ett missbruk i kombination med psykisk ohälsa.

Enheten erbjuder även anhörigstöd och enskilda samtal om cannabis. Prioriterade målgrupper är unga missbrukare, kvinnor, föräldrar med hemmavarande barn, de som inte tidigare sökt vård och som inte är aktuella hos stadsdelsförvaltningarna. *BE Unga* är en verksamhet inom Behandlingsenheten som riktar sig till gruppen unga vuxna, 18-28 år. Enheten erbjuder även behandling inom verksamhetsområdet Köpare av Sexuella tjänster (*KAST*) med rådgivning eller bearbetande samtal. Denna verksamhet har förstärkts och består nu av två tjänster. Uppsökande arbete i samarbete med polisen förekommer liksom samtalskontakt vid polisens

tillslag eller vid polisförhör.

Vårdföretaget *AB Cean* erbjuder på nämndens uppdrag alkohol- och narkotikarådgivning och anhörigstöd som ett komplement till förvaltningens egen verksamhet. Cean vänder sig till vuxna över 18 år och stödsamtal kan ske både enskilt och i grupp.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel uppmärksammade personer från andra EU-länder som är i behov av utökad stöd och som tar emot hjälp för att avvärja en akut nödsituation	90 %		Tertial
♀ Andel uppmärksammade personer som har kontakt med ordinarie hjälpsystem (Stockholms stad socialjour, Uppsökarteamet).	70 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialnämnden får i uppdrag att på stadsövergripande nivå utreda och sammanställa behoven av bostäder för grupper som staden har ett särskilt bostadsförsörjningsansvar för. Socialnämnden ansvarar för att samordna de årliga behovsbedömningar som SHIS och stadsdelsnämnderna gör av lägenheter utifrån behov och utrymme och vidarefördela dem till exploateringskontoret.	2017-01-01	2017-12-31
Socialnämnden ska utreda hur staden kan utforma stödinsatser till personer under 65 år med demenssjukdom så att de, deras anhöriga och barn får sina behov tillgodosedda.	2017-01-01	2017-12-31
Socialnämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna, se över arbetsinriktade rehabiliteringsinsatser för gruppen personer med missbruksproblematik samt kartlägga sådana insatser och verksamheter drivna av civilsamhället.	2017-01-01	2017-12-31
Ta fram en modell för hur tvångsvård kan övergå i frivillig vård på ett tryggt och säkert sätt.	2016-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Socialförvaltningen bidrar till arbetet att öka tryggheten i staden genom stödjande stadsövergripande arbete och genom att erbjuda en trygg miljö i de egna verksamheterna. Socialjouren har en viktig roll i stadens krisberedskap. Förvaltningens förebyggande tillsynsarbete på stadens restauranger ökar tryggheten i krogmiljöerna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♂ Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	100 %	100 %	År

Nämndmål:

Stockholmare är trygga och säkra i staden

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadens trygg- och säkerhetsprogram samt trygghetsmätningen används i det lokala trygghets- och brottsförebyggande arbetet.

Driftsverksamhet

Krisberedskapen i staden fungerar när den behövs. Förebyggande arbete och tillsynsarbete leder till god ordning i krogmiljöerna. Nämndens verksamheter erbjuder en trygg miljö för brukarna.

Strategiskt arbete

Arbetet planeras med utgångspunkt i Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2017-2019, och det finns ett nära samarbete med stadsledningskontoret och polisen. Förvaltningen ger processtöd till förvaltningar och bolag vid behov i samband med arbetet med lokala utvecklingsplaner och utifrån resultatet av trygghetsmätningen.

Socialförvaltningen upphandlar, administrerar och genomför den stadsövergripande trygghetsmätningen. Efter resultaten kommit, tas rapporter fram och avdelningen ansvarar för att lansera och bidra till implementering i förvaltningarna. Förvaltningen ansvarar för att den årliga trygghetskonferensen genomförs och administrerar arbetet med stadens trygghetspris.

Socialförvaltningen säkerställer att de lokala utvecklingsplanerna, samt resultaten från Stockholmsenkäten används i den strategiska planeringen när det gäller det lokala trygghets- och brottsförebyggande arbetet. Förvaltningarna erbjuds ett lokalt anpassat stöd och socialförvaltningen verkar för att samla kunskap och sprida goda exempel.

Arbetet mot våldsbejakande extremism

Av stadens riktlinjer till Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram framgår att socialförvaltningen ska stödja stadsdelsförvaltningarnas preventiva insatser samt samla och sprida kunskaper om effektiva och evidensbaserade metoder. Särskilt viktigt är att samla och sprida kunskap om personer som finns i riskzonen för våldsbejakande extremism och hur man kan upptäcka detta i ett tidigt skede samt om personer som rekryterar. Förvaltningen ska medverka till en generell kunskapsuppbyggnad och delta i ett kunskapsutbyte i staden avseende hur man arbetar med riktade insatser. En tjänst kommer tillsättas för att kunna utföra uppdraget.

Socialförvaltningen ska utarbeta en verksamhetsspecifik handlingsplan för sina ansvarsområden inom arbetet mot våldsbejakande extremism.

Driftsverksamhet

Jourinsatser

Under icke-kontorstid ansvarar *Stockholms stads socialjour* för att ta emot larm om olyckor inom staden, göra bedömningar, bistå med akut krisstöd samt aktivera berörd stadsdelsförvaltning. Stockholmare och besökare som är i behov av akut krishantering vid olyckor i Stockholms stad erbjuds initialt stöd av Socialjouren.

När polis, brandförsvaret eller stadens tjänsteman i beredskap bedömer att socialtjänsten behöver aktiveras kontaktas Socialjouren, som i sin tur ansvarar för att bedöma om stadsdels- utbildnings- kultur- och idrottsförvaltningarna behöver larmas och/eller aktiveras.

Socialjouren deltar i stadsdelsförvaltningarnas POSOM (psykiskt och socialt omhändertagande vid olyckor och katastrofer) -grupper för samverkan och utbyte av erfarenheter.

Restaurangmiljö

Genom STAD-samarbetet (Stockholm förebygger Alkohol- och Drogproblem) arbetar förvaltningen förebyggande för att restaurangmiljön i Stockholm ska vara trygg för personal och gäster. Genom STAD-samarbetet erbjuds bland annat utbildningarna "Ansvarsfull alkoholservering" och "Krogar mot knark". *Tillståndsenheten* genomför också tillsynsbesök på restauranger, i egen regi och tillsammans med andra myndigheter, i syfte att kontrollera efterlevnad av alkohollagen och andra bestämmelser.

Trygg miljö för brukarna

Under 2016 genomfördes en kartläggning av hur brand- och säkerhetsarbete bedrivs i förvaltningens samtliga verksamheter. Utifrån rekommendationerna i kartläggningen fortsätter förvaltningen under 2017 att utveckla det förebyggande säkerhetsarbetet. Satsningen på utbildning till förvaltningens personal i lågaffektivt bemötande fortsätter under 2017.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Socialjouren svarar och agerar på inkomna larm inom ramen för enhetens krisberedskap (Stockholms stad socialjour).	100 %		År
Tillgänglighet för besökare dygnet runt (Stockholms stad socialjour).	100 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Identifiera och prioritera översvämningsrelaterade risker för att reducera stadens sårbarhet	2017-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Socialförvaltningen arbetar för att möta behovet av genomgångsbostäder för personer som är i behov av en tillfällig bostad eller mer varaktigt boende med stöd. Hemlösa och personer med osäkra boendeförhållanden ges stöd utifrån stadens program för hemlöshet. Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) är en viktig samarbetspartner.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal anvisade bostäder för flyktingar	1 100	tas fram av nämnden	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samverkan med socialnämnden och SHIS etablera en modell för stadens kontakter och samverkan med privata fastighetsägare, med en samordnad kontaktväg kring försöks- och träningslägenheter samt genomgångsbostäder.	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna, göra en översyn av det aktuella systemet för beställning samt finansiering av bostäder med särskild service och utreda	2017-01-01	2017-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
förutsättningar för en centralisering av ansvaret.		

Nämndmål:

Stockholmare med svag ställning på bostadsmarknaden får bostad

Förväntat resultat

Socialnämnden medverkar till att personer med svårighet att ordna bostad får någonstans att bo.

Strategiskt arbete

Hemlöshet

Förvaltningen ska samordna och följa upp pågående och kommande insatser inom hemlöshet i enlighet med Stockholms stads program mot hemlöshet 2014-2019. I detta arbete ingår att stödja den praktiska implementeringen av programmets genomförandeplan. Arbetet med att motverka hemlöshet ska bygga på samarbete med ideella organisationer, aktuell forskning, beprövad erfarenhet och kunskaper hos personer med egen erfarenhet av hemlöshet.

Stadens program för att motverka hemlöshet är utgångspunkt för de handlingsplaner och riktlinjer som förvaltningen kommer att ta fram under 2017. Prioriterade målgrupper och områden är:

- Barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden. En särskild handlingsplan kommer att tas fram för målgruppen.
- Kvinnor i hemlöshet. De insatser som ges till hemlösa personer ska utgå ifrån ett genusperspektiv, och individerna ska behandlas på lika villkor oavsett kön.
- Det vräkningsförebyggande arbetet. Arbetet sker i samarbete med stadsdelsförvaltningarna och bostadsbolagen och riktlinjer för det vräkningsförebyggande arbetet ska tas fram.
- Hemlösa personer som är 65 år och äldre.

Samarbetet mellan socialnämnden och äldre- och äldreomsorgsnämnden kring gruppen hemlösa personer 65 år och äldre fortsätter med utgångspunkt från de förslag som presenterades i rapporten *Äldre personer med eller utan missbruk som lever i hemlöshet eller som riskerar att bli hemlösa*. Socialnämnden ska tillsammans med äldre- och äldreomsorgsnämnden utreda förutsättningarna för att starta ett utredningsboende för målgruppen.

Tak över huvudet-garantin (TÖG) är en viktig del i stadens stöd till hemlösa. Tillämpningen av garantin ska vara enhetlig över staden och verksamheten ska vara inriktad på att genom samarbete mellan stadsdelsförvaltningarna och Enheten för hemlösa verka för långsiktiga lösningar på den enskildes hemlöshet.

Behovet av försöks- och träningslägenheter är fortsatt stort. En översyn av riktlinjerna för handläggning av försöks- och träningslägenheter ska genomföras i början av året. Översynen ska utgå ifrån Stockholms stads program mot hemlöshet 2014-2019.

Under 2017 gör staden en särskild satsning om tio miljoner kronor på arbetet mot hemlöshet. Arbetet med långvarigt och särskilt utsatta hemlösa fortsätter att utvecklas utifrån stadens hemlöshetsprogram. Förvaltningen har genom tidigare uppföljning sett att en grupp personer är hemlösa över längre tid. Under året ska denna grupp uppmärksammas med särskilt uppsökande arbete i staden och långvarigt hemlösa på akutboenden ska erbjudas andra alternativ. Förvaltningens uppsökande arbete uppmärksammar särskilt utsatta i stadsmiljön. Ett nytt akutboende kommer öppna under 2017 och satsningen bidrar till att de subventionerade platserna kan erbjudas stadsdelsförvaltningarna till samma pris som övriga akutplatser. Under 2017 kommer arbetet med äldre hemlösa att fortsätta i syfte att minska antalet äldre som bor på akutboende, ett arbete som både ska ske av stadsdelsförvaltningar och Enheten för hemlösa i samverkan med förvaltningens boenden. Hemlöshetsprogrammet uppmärksammar barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden. Förvaltningen och SHIS samverkar kring målgruppen barnfamiljer och förvaltningen ersätter SHIS för sociala merkostnader utifrån antal lägenheter som erbjuds. Översynen av riktlinjer för försöks- och träningslägenheter kommer att särskilt titta på möjligheten att inkludera barnfamiljer i långvarig hemlöshet.

Satsningen på hemlöshet innebär också att förvaltningen har möjlighet att begränsa prisökningar inom boende och behandlingsenheten jämfört med vad som annars varit nödvändigt.

Budget- och skuldrådgivning

Budget- och skuldrådgivning är en viktig del i det vräkningsförebyggande arbetet. Vuxna med minderåriga barn ska inte behöva vänta mer än en vecka för att få träffa en budget- och skuldrådgivare.

Riktlinjerna för budget- och skuldrådgivning kommer att revideras tillsammans med en arbetsgrupp.

Bostad med särskild service

En kartläggning av behov av insatsen bostad med särskild service ska genomföras. Kartläggningen ska ligga till grund för den planering som ska göras tillsammans med stadsdelsförvaltningarna och för planering av framtida profilboenden. Utöver detta ska andra boendialternativ ses över.

I samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ska en översyn göras av det aktuella systemet för beställning, samt finansiering av bostäder med särskild service och utreda förutsättningar för en centralisering av ansvaret. Förslag ska tas fram avseende en effektivare förmedlingsprocess i syfte att minska tiden av tomma boendeplatser inom LSS.

Boenden för personer med psykisk funktionsnedsättning

Socialförvaltningen samverkar med stadsdelsförvaltningarna i planeringen av utbyggnad av boenden för personer med psykisk funktionsnedsättning. I arbetet med planeringen är socialpsykiatriens handlingsplan samt den översyn av ersättningssystemet som färdigställdes 2016 viktiga verktyg.

Nyanlända

Socialförvaltningen har i uppdrag att tillhandahålla olika former av boendelösningar för nyanlända. Främst sker detta genom samarbete med SHIS som via stadens bostadsbolag kan tillhandahålla genomgångsbostäder. Som ett komplement till detta har ett bostadskansli inrättats vars uppdrag är att förmedla de lägenheter och rum som privatpersoner kan upplåta

för nyanlända. Socialförvaltningen har också genom upphandling av platser vid vandrarhem/hotell tillskapat boendeplatser som kan användas i avvaktan på mer permanent boende. Likaså tillskapar förvaltningen tillfälliga boenden av enklare karaktär som ett ytterligare komplement för att klara akuta behov av boendeplatser.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel hushåll av samtliga nyanlända som anvisats till Stockholm och som har/haft kontakt med Intro Stockholm, som fått bostad.	100 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En särskild handlingsplan för barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden kopplad till stadens program för att motverka hemlöshet ska tas fram.	2017-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska i samarbete med äldreutredningen utreda förutsättningarna för uppstartandet av ett utredningsboende för äldre i hemlöshet. Äldre personer med eller utan missbruksproblematik som lever i hemlöshet eller som riskerar att bli hemlösa	2017-01-01	2017-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Socialförvaltningen bidrar till målet utifrån de möjligheter förvaltningen har att inom sin verksamhet värna en hållbar livsmiljö. Detta görs genom att upprätthålla en hög medvetenhet om verksamhetens konsekvenser för miljön och att hushålla med resurserna.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

Socialförvaltningen arbetar utifrån stadens miljöprogram för 2016-2019 inom de delmål som berör förvaltningens ansvarsområde.

Nämndmål:

Nämnden bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Nämnden strävar efter att i sin verksamhet minska sin negativa miljöpåverkan i fråga om energianvändning, transporter, kemikaliehantering och avfallshantering. Inomhusmiljön är sund och ekologiska livsmedel köps i så stor utsträckning som möjligt.

Nämndens verksamhet

Nämndens verksamheter arbetar för en minskad miljöpåverkan genom miljöeffektiva transporter, genom att köpa ekologiska livsmedel, genom att använda en miljöanpassad avfallshantering samt att läsa dokument digitalt i hög utsträckning för att undvika pappersförbrukning. På huvudkontoret i Farsta kommer återvinning av matavfall införas under 2017.

Ekologiska varor ska vara förstahandsvalet när det gäller både livsmedel och övriga inköp. Verksamheterna ska sträva efter att andelen inköp av ekologiska livsmedel ska vara minst 40 procent. Detta arbete kommer underlättas genom det nya inköpssystemet, där det tydligt framgår vilka varor som är ekologiska. Hittills har det i bokföringen inte varit möjligt att särredovisa vilka varor inom den interna representationen (exempelvis kaffe och frukt) som varit ekologiska, men förvaltningen kommer under 2017 införa en uppdelad redovisning även för dessa varor.

Förvaltningen kommer under 2017 att fortsätta utbildningssatsningen på "Jobba smartare", som bland annat syftar till att höja kunskapsnivån kring digitala möten. Handlingarna till socialnämnden ska under året börja skickas ut digitalt.

Förvaltningen avser att ansluta sig till stadens kemikaliehanteringssystem när det införs.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel av förvaltningens verksamheter som sorterar ut matavfall	80 %		Halvår
Andel miljöbränslen i förvaltningens etanol- och biogasfordon.	90 %		Halvår
Andel verksamhetsadresser där det finns källsortering	100 %		Halvår
Andel verksamhetsadresser där man sorterar ut farligt avfall	100 %		Halvår

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förbereda införande av kemikaliehanteringssystem samt informera internt	2016-04-26	2017-12-31
Öka insamling av matavfall	2017-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	40 %	40%	År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Socialnämnden bidrar till målet genom att verka för att stockholmarna ska vara självförsörjande och genom att ha kontroll över sin egen ekonomi.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att hålla en hög servicenivå till restaurangföretagen vid ansökningar om serveringstillstånd och ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att öka servicenivån.

Nämndmål:

Nämnden har en väl fungerande handläggning av ansökningar om serveringstillstånd

Förväntat resultat

Kunderna är nöjda med den service nämndens tillståndsenhet erbjuder. Handläggningen är rättsäker, effektiv och av god kvalitet. Kunderna bemöts med respekt och tillgänglighet.

Driftsverksamhet

Alkohollagen ställer höga krav på den som söker serveringstillstånd på restaurang. Vid ansökan ska den sökande visa att företaget är kvalificerat för att ha serveringstillstånd, samt att även de personer som har ett betydande inflytande i rörelsen har god ordning på sin ekonomi och inte är dömda för något brott som kan ha betydelse för lämpligheten. Det är viktigt att informationen om vilka krav som ställs är tydlig och transparent så att sökande kan få en uppfattning om det troliga utfallet av ansökan.

Den som ansöker om serveringstillstånd får god service och en effektiv handläggning. Förvaltningen arbetar med att förkorta handläggningstiden genom att utveckla självservice-tjänsten på stadens webbplats. Ansökningsanvisningar och information finns tillgängligt via webbplatsen.

Alla sökande får tydliga besked om vad som eventuellt kan ändras så att kraven tillgodoses, alternativt en förklaring till varför tillstånd inte kan ges. Kundnöjdheten när det gäller hanteringen av ansökningar och tillsyn enligt alkohollagen mäts årligen med ett Nöjd Kund-Index (NKI) som tas fram av Stockholm Business Region.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nöjd Kund-Index	72		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom stadsövergripande insatser för att ett ökat antal stockholmare ska kunna försörja sig själva. Inom förvaltningens egen verksamhet medverkar insatserna till att brukare ska klara sin egen försörjning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,04 %	1,7 %	Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,04 %	1,1 %	Tertial
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	5 st	850 st	Tertial
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	5 st	500 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för sommarjobb	5 st	8 500 st	År
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	5 st	900 st	Tertial
 Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	5 st	8 500 st	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och socialnämnden utreda möjligheterna att förbättra samhällsinformation och -vägledning till nyanlända i eget boende (EBO) och ge förslag på hur en	2017-01-01	2017-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
sådan verksamhet skulle kunna utformas.		
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt Arbetsförmedlingen och Delegationen för unga till arbete utveckla en samverkan för att nå unga utanför arbetsmarknaden.	2017-01-01	2017-12-31
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden utveckla metoder och insatser för att stötta ensamkommande unga nyanlända till praktik, utbildning eller jobb.	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden utveckla arbetet med att erbjuda praktikplatser till ensamkommande barn inom ramen för Advisory Board.	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Arbetsföra stockholmare inom socialtjänstens område arbetar och försörjer sig själva

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer inom ekonomiskt bistånd har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättsäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Personer som söker ekonomiskt bistånd får rätt insats för att uppnå egen försörjning.

Strategiskt arbete

Andelen försörjningsstödstagare minskar i Stockholm men bidragstiden ökar. Personer som står långt från arbetsmarknaden behöver insatser som ger bättre resultat för den enskilde på väg mot stadigvarande självförsörjning. I genomförandet av aktiviteter beaktar förvaltningen hållbarhetskommisionens rapporter för att tillvarata förslag på arbetssätt och samverkansformer.

Ekonomiskt bistånd

Riktlinjerna för ekonomiskt bistånd revideras och implementering med utbildning av stadens handläggare kommer att genomföras under 2017. Fokus i implementeringsarbetet kommer vara att fortsatt stärka barnperspektivet i handlägningsarbetet. Det är även viktigt att öka kunskap om handläggning av ärenden rörande personer där rättsläget är oklart. Även riktlinjer för handläggning av dödsboärenden kommer att revideras.

Fortsatt arbete kommer att ske gällande bedömningsinstrumenten IB (Initial bedömning) och FIA (Förutsättningar inför arbete). Med medel från stadsledningskontorets enhet för digital förnyelse påbörjades under 2016 ett projekt om att utveckla en applikation för att få ut statistik från IB och arbetet kommer att fortsätta under året. Statistiken från applikationen kommer att analyseras och användas för att vidareutveckla insatser för personer som söker ekonomiskt bistånd. Socialförvaltningen kommer även tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen att arbeta med informationsöverföring mellan de olika delarna i

IB och utreda möjligheten att få in FIA som ett formulär i Paraplyet. Implementering av en femte del i IB för uppföljning av förändringsplanen kommer att ske. Utbildningar i bedömningsinstrumenten kommer att hållas både för nyanställda och fördjupningsutbildningar med koppling till metoden motiverande samtal (MI).

Som ett led i digitalisering och att förenkla för medborgare i ansökningsprocessen av ekonomiskt bistånd kommer förvaltningen ansöka om medel inom ramen för digital förnyelse för ett projekt i syfte att utveckla en e-tjänst. För att leva upp till stadens vision om att staden ska erbjuda tillgänglig information för alla kommer en översyn av det nuvarande informationsmaterialet som lämnas till sökanden vid nybesök att genomföras.

Arbetet med att samordna stadens arbete med att utreda felaktiga utbetalningar och bidragsbrott inom ekonomiskt bistånd (FUT) fortgår. Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna kommer särskilt fokus läggas på att minska tiden från misstanke om felaktig utbetalning till inledd utredning (kötid) och att förbättra uppföljningen av återkraven. Att se till att information och utbetalningar till den enskilde blir korrekta är prioriterat.

Driftsverksamhet

Enheten för hemlösa arbetar för att klienter blir självförsörjande. Alla klienter erbjuds kontakt med budget- och skuldrådgivare så tidigt som möjligt i kontakten för att ytterligare öka förutsättningarna för en väg ut ur hemlöshet. Enheten gör utredning med IB och FIA för att så tidigt som möjligt bedöma rätt insats för att nå självförsörjning. Snabb remittering sker till jobbtorg när klienten bedöms vara arbetsför och en arbetsförmågeutredning erbjuds de klienter där arbetsförmågan är oklar. Ett aktivt arbete görs för att klienter som är sjukskrivna mer än 90 dagar får en rehabiliteringsplan från behandlande läkare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Erbjuda praktikplatser för personer med funktionsnedsättning (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 5)	2016-01-01	2017-12-31
Socialnämnden ska med hjälp av data från bedömningsinstrumentet Initial Bedömning analysera och vidareutveckla insatserna för målgruppen som söker ekonomiskt bistånd.	2017-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Socialförvaltningen bidrar till målet genom att verksamheten drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller verksamhetens mål. Förvaltningen har god ekonomistyrning och bevakar den ekonomiska utvecklingen under året.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska, i samråd med socialnämnden, kartlägga nuvarande kostnader avseende arbete mot våld i nära relationer i stadsdelsnämnderna och utifrån denna kartläggning utreda förutsättningarna för att införa ett anslag för arbetet mot våld i nära relationer	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Administrationn stödjer verksamheterna att uppnå fastställda mål

Förväntat resultat

Chefer och medarbetare är nöjda med det administrativa stödet.

Nämndens administrativa verksamhet

Förvaltningens administration har i uppdrag att ge förvaltningens verksamheter ett effektivt stöd inom många områden.

Inom personalområdet ska cheferna behålla och utveckla sin kompetens. De får bland annat stöd att minska sjukfrånvaron, att uppnå en god arbetsmiljö och att utveckla arbetet utifrån resultaten i medarbetarenkäten. I det omställningsarbete som behöver göras under 2017, främst inom enheten för ensamkommande, har personalfunktionen med sin arbetsrättsliga kompetens en viktig funktion.

Arkiv och registratur ska se till att det finns tillräckliga kunskaper i förvaltningen för att allmänna handlingar hanteras korrekt. Det görs genom att ta fram förvaltningens processer och hanteringsanvisningar. Vidare genomförs olika former av utbildnings- och informationsinsatser samt att förvaltningens styrdokument om allmänna handlingar på intranätet uppdateras.

Förvaltningens verksamheter får juridisk rådgivning och stöd i upphandlingsfrågor.

Den nya kommunikationsenhetens uppdrag är att stötta och förstärka den interna, stadsinterna och externa kommunikationen på socialförvaltningen. En bättre samordning, kontinuitet och överblick ska leda till en bättre fungerande och mer effektiv kommunikation inom alla dessa områden. Bland annat inrättas ett kommunikationsnätverk inom förvaltningen, ett internt nyhetsbrev börjar produceras och informationen via intranät, samarbetsytor och webb ses över. Den nyligen framtagna mediepolicyn implementeras under året. Projektet "Förbättrad arbetssituation" för socialekreterare och biståndshandläggare i stadsdelsförvaltningarna är ett prioriterat område i den stadsinterna kommunikationen.

Inom ekonomiområdet får cheferna tillgång till en kvalificerad samtalspartner för att öka prognossäkerheten samt styra och utveckla verksamheten.

Lokalfrågor har stor betydelse för verksamheterna och de får stöd att ha rätt lokaler utifrån verksamhetens uppdrag.

Inom IT-stödet kommer förvaltningen fortsätta utbyggnaden av trådlös datakommunikation så att alla verksamheter får möjlighet att nyttja den teknik och de verktyg staden erbjuder.

Digitaliseringsprocessen fortskrider med utbildning till personal och introducerande av fler digitala arbetsprocesser genom bland annat Platina. Våren 2018 träder en ny lag, General Data Protection Regulation (GDPR) i kraft. Lagen ersätter PUL och medför att samtliga IT-system måste genomlysas för att identifiera behov av anpassningar för att klara de nya lagkraven.

Antalet chefer i förvaltningen har ökat det sista året och det finns många nya chefer. Administrativa avdelningen kommer arbeta samlat med förbättrad introduktion av nya chefer och med uppföljning av nöjdheten med det administrativa stödet genom en enkät och fokusgrupper.

Nämndmål:

Förvaltningens verksamheter är kostnadseffektiva

Förväntat resultat

Förvaltningens verksamheter ska planera och bedriva sin verksamhet så att resurserna är väl anpassade till de mål som ska uppnås.

Nämndens verksamhet

För att upprätthålla en kostnadseffektiv organisation krävs ett ständigt pågående arbete hos chefer på olika nivåer med att följa upp och korrigera verksamheten vid behov. Tidiga upptäckter av eventuella avvikelser ger möjlighet att undvika drastiska åtgärder och omprioriteringar under året. Förvaltningens controllers stödjer chefer med månatliga uppföljningar och prognoser.

En viktig faktor för att uppnå en kostnadseffektiv uppfyllelse av verksamhetens mål är att medarbetarna är införstådda med verksamhetens uppdrag, sin egen roll i helheten samt de ekonomiska ramar som styr verksamheten. Det är därför viktigt att chefer i organisationen arbetar för en stor delaktighet hos medarbetarna i den ekonomiska planeringen och uppföljningen. Alla medarbetare har ett eget ansvar för att aktivt delta i detta.

Socialförvaltningen har i projektet ”Effektivt inköp” utvecklat inköpsprocesser och rutiner i elektronisk miljö. Syftet har varit att uppnå enhetliga och effektiva processer som underlättar för beställare, ökar ramavtalstroheten och ger en bättre möjlighet till uppföljning av förvaltningens inköp.

2013 tog socialförvaltningen fram ett verksamhetsspecifikt EU-positions-papper, kopplat till stadens policy om EU-politik. Förvaltningen fortsätter att delta i strategiska EU-projekt och nätverk, bland annat EURO CITIES. Ett viktigt område att följa framöver utifrån ett EU-perspektiv är arbete med ensamkommande flyktingbarn och flyktingfrågan i stort.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel av de rekryterade familjerna som får uppdrag som familjehem eller jourhem åt Stockholms stad inom ett år. (Resursteamerna barn och ungdom).	75 %		Halvår
Andel beställningar som gjorts via inköpsmodulen i Agresso	90 %		År
♀ Andel klienter som vid avslutad kontakt med Enheten för hemlösa har stadigvarande boende.	40 %		Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Beläggning Boende- och behandlingsenheten	92 %		Tertial
Beläggning Enheten för ensamkommande	91 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utveckla innovationsförmåga och arbeta systematiskt med att sprida och ta till sig goda exempel på effektiva arbetssätt	2017-01-01	2017-12-31

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Socialförvaltningen bidrar till stockholmarnas frihet att kunna delta på lika villkor i samhället genom insatser för att motverka diskriminering och våld samt genom insatser för att öka tillgänglighet och delaktighet. Barn som är i kontakt med stadens och förvaltningens verksamheter får sina rättigheter enligt barnkonventionen tillgodosedda.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Socialförvaltningen bidrar till att makt och resurser delas lika i staden genom att integrera ett jämställdhetsperspektiv i alla verksamheter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys		Fastställs 2017	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Nämnden ska etablera rutiner för jämställdhetsanalyser i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Jämställdhetsperspektivet är integrerat i nämndens verksamheter

Förväntat resultat

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar allt arbete, både externt och internt, och genusbudgetering bidrar till att uppmärksamma resursfördelning utifrån kön.

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare upplever att jämställdhetsperspektivet uppmärksammas i utbildningar, riktlinjer, program och projekt.

Nämndens verksamhet

Ett övergripande mål för förvaltningens arbete med jämställdhetsintegrering är att kvinnor och män, flickor och pojkar har samma makt att forma sina egna liv. Jämställdhetsintegrering är den huvudsakliga strategin för att uppnå ett jämställt samhälle. Ett jämställdhetsperspektiv ska

införlivas i allt beslutsfattande, på alla nivåer och i alla steg av processen, från planering till utförande och uppföljning av verksamheten.

Utgångspunkten i arbetet med jämställdhet och mångfald är stadens program för ett jämställt Stockholm och förvaltningens plan för jämställdhet och mångfald. Alla chefer och medarbetare ska känna till planen och bedriva ett aktivt arbete för att målen i planen uppnås. Planen ska framförallt tas upp vid arbetsplatsträffar och vid introduktion av nyanställda. Det dagliga arbetet ska präglas av allas lika värde, inkludering och jämställdhet. Alla former av kränkande särbehandling och diskriminering ska i alla sammanhang motverkas.

Förvaltningen arbetar enligt 4R, en metod för att integrera jämställdhet. Genom att synliggöra och analysera vilka konsekvenser beslut, förslag eller aktiviteter får för kvinnor respektive män, flickor och pojkar. Om samtliga steg i metoden arbetats igenom kan man följa upp: representation (kön), resurser (fördelning av tid och resurser mellan könen), resultat (tillgodose båda könen intressen/möjligheter, olika effekter för könen, förväntningar kopplade till kön) och realisera (föreslå nya mål och åtgärder för att utveckla arbetet med jämställdhet i verksamheten). Erfarenheter från 4R-analyser har gett en bild av könsfördelningen i verksamheternas olika delar. Förvaltningen fortsätter under året arbetet med det andra R:et, d.v.s. jämställdhetsanalysen och fortsätter att redovisa könsuppdelad statistik, även när det inte visar några skillnader. Resultat av analysen hittills visar bland annat på att i det uppsökande arbetet tar länkningsarbetet längre tid för kvinnor, vilket gör att verksamheten under året prövar andra metoder för att nå kvinnor. På Framtid Stockholm har det visat sig att flickor visserligen kan ha ett omfattande missbruk men trots det hänvisas i mindre utsträckning till MiniMaria. Under året kommer verksamheten att pröva olika sätt för att nå flickorna.

Av förvaltningens verksamheter har allt fler genomgått utbildning kring frågor om hbtq-perspektivet. Det finns HBT-certifierade, diplomerade och utbildade verksamheter. Målet är att samtliga enheter ska genomgå utbildning. Syftet är att medarbetarna ska ha fått ökad kunskap om hbtq, normer samt konsekvenser av normer för hälsa och livsvillkor för hbtq-personer.

Under året fortsätter fortbildningsinsatser om jämställdhet, jämställdhetsintegrering, jämställdhetspolitik och lagstiftning inom området. Beslutsunderlag, t ex. tjänsteutlåtanden ska, där det är relevant, innehålla en jämställdhetsanalys. För att säkerställa att frågor om jämställdhet och jämlikhet har ett förvaltningsövergripande fokus har en MR-styrgrupp tillsatts. Att chefer ska efterfråga resultat är avgörande för att nå framgång i jämställdhetsarbetet. Förvaltningen kommer under året att fortsätta förändringsarbetet för en öppen och inkluderande arbetsmiljö, samt ett välkomnande bemötande av brukare och medarbetare.

All statistik som tas fram av den stadsövergripande avdelningen ska vara könsuppdelad för att möjliggöra analyser utifrån ett jämställdhetsperspektiv. De rapporter, kartläggningar, utvärderingar, utbildningar och informationsinsatser som den stadsövergripande avdelningen ansvarar för ska analyseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att chefer och medarbetare har en

aktiv dialog om mål och arbetssätt som leder till goda resultat för förvaltningens olika målgrupper.

Ledarskapet ger förutsättningar för medarbetarnas delaktighet, självständiga arbete och utveckling. Cheferna har en tydlig målbild och inspirerar medarbetarna att nå målen. Det aktiva medarbetarskapet bidrar till verksamhetens utveckling och kvalitet. Chefers och medarbetares kompetens och engagemang har stor betydelse för att uppfylla verksamhetens mål. Chefer och medarbetare har ett förhållningssätt som innebär att vara aktiva, tillgängliga och trovärdiga. Utgångspunkten i allt arbete är ett gott bemötande.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	80	83	År
 Index Bra arbetsgivare	84	fastställs 2017	År
 Index Psykosocial arbetsmiljö	78	fastställs 2017	År
 Sjukfrånvaro	5,5 %	tas fram av nämnden	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	1,6 %	tas fram av nämnden	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen, socialnämnden och äldre- och barnnämnden ska utveckla samarbetet med de universitet och högskolor i regionen som utbildar socionomer i syfte att stärka kopplingen mellan verksamhet, praktik, utbildning och forskning.	2017-01-01	2017-12-31
 Nämnden ska ta fram kompetensförsörjningsplaner på 3-5 års sikt med aktiviteter för innevarande år. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas underlag tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för den framtida kompetensförsörjningen i staden, med särskilt fokus på välfärdsyrken.	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna kartlägga aktuella utbildningsnivåer bland anställda inom LSS-verksamheter.	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Nämnden har goda arbetsförhållanden

Förväntat resultat

Chefer och medarbetare trivs med sina arbetsuppgifter, sin arbetsplats och socialförvaltningen som arbetsgivare. Ett resultat av det är att sjukfrånvaron successivt sjunker, personalomsättningen minskar samt resultaten i stadens medarbetarundersökning blir bättre.

Nämndens verksamhet

Långt och hållbart arbetsliv

En bra arbetsmiljö skapas gemensamt av chef, medarbetare och skyddsombud, där allas

kompetenser behövs för att uppnå målet om en bra arbetsmiljö. Chefer har ett särskilt ansvar för att arbetsmiljön präglas av öppenhet, delaktighet och respekt för alla människors lika värde. Arbetsmiljöverkets nya föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö utgör en viktig utgångspunkt för att uppnå balans i arbetet mellan krav och resurser.

Under året genomför chef, medarbetare och skyddsombud enligt det systematiska arbetsmiljöarbetet regelbundna undersökningar av arbetsmiljön, vidtar åtgärder och följer upp arbetsmiljöarbetet. Utöver stadens medarbetarundersökning för 2017, där förvaltningen har särskilda tilläggsfrågor om den psykosociala arbetsmiljön, utgör också de månatliga arbetsplatsträffarna och de årliga medarbetarsamtalen viktiga delar för undersökning av arbetsmiljön. Det absolut viktigaste för att följa upp den psykosociala arbetsmiljön är dock att det finns en öppen vardaglig dialog mellan chef och medarbetare.

De behov av förbättringsområden som kommer fram i undersökningarna av arbetsmiljön tas upp i handlingsplaner som upprättas årligen. Handlingsplanerna följs upp av chef och medarbetare i varje verksamhet och skickas till berörda samverkansgrupper som har ett övergripande uppföljningsansvar. Förvaltningen kartlägger årligen tillsammans med huvudskyddsombuden behovet av utbildning i det systematiska arbetsmiljöarbetet för chefer och skyddsombud. Förvaltningen arbetar systematiskt med att förebygga sjukfrånvaro. Till exempel anordnar personalenheten årligen utbildning för nya chefer i stadens rehabiliteringsprocess. Syftet med utbildningen är att säkerställa användningen av de verktyg som finns i staden och betona vikten av att uppmärksamma tidiga signaler på ohälsa och vidta åtgärder. Alla chefer följer upp sjukfrånvaron månatligen utifrån den sjukfrånvarostatistik som personalenheten tar fram.

Förvaltningen arbetar enligt handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggare i syfte att förbättra arbetsmiljön och därmed minska omsättning av personal samt underlätta behövlig rekrytering. Angelägna åtgärder under året är utökat administrativt stöd, gedigen introduktion och mentorskap för nyanställda samt satsningar på ökad delaktighet genom arbetsplatsträffar och enhetsmöten samt studiebesök som inspiration till att utveckla nya arbetssätt. En forskare kommer att följa handläggarna för att se om arbetssituationen förbättras under året.

Förvaltningens chefer och PA-konsulter har strukturerade och regelbundna möten med företagshälsovården för att på ett tidigt stadium göra en tydlig handlingsplan tillsammans med den som är sjukskriven.

Inom ramen för arbetsplatsträffarna kommer chefer och medarbetare fortsätta att ha samtal om innebörden och betydelsen av ett tydligt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap samt arbeta med frågor som bidrar till hälsofrämjande arbetsplatser. Alla medarbetare uppmuntras att ta del av stadens utbud av friskvårdsaktiviteter.

Samverkan

Förvaltningens överenskommelse om förnyelse, arbetsmiljö och samverkan är viktig för att uppnå målet om att vara en bra arbetsgivare med goda arbetsförhållanden och arbetsvillkor. Intentionerna med förvaltningens överenskommelse ska avspeglas både i det vardagliga arbetet mellan chefer, medarbetare och skyddsombud, vid arbetsplatsträffar samt i förvaltningens olika samverkansgrupper. Överenskommelsen kommer att revideras under året för att därefter på nytt implementeras i förvaltningens verksamheter.

Personalpolicy

Stadens nya personalpolicy utgör en viktig grund för stadens chefer och medarbetare. Den beskriver stadens förhållningssätt inom olika områden och vilka förväntningar och krav staden som arbetsgivare har på medarbetare och chefer. Personalpolicyn kommer att implementeras till förvaltningens chefer och medarbetare under året.

Personal- och kompetensförändringar 2017

Personalstruktur

Förvaltningen har ca 1 100 månadsavlönade medarbetare i oktober 2016. Av dessa är 8 % tidsbegränsat anställda. Av de medarbetare som är tillsvidareanställda är 74 % kvinnor och 26 % män, av de medarbetare som är tidsbegränsat anställda är 73 % kvinnor och 27 % män. Under 2017 kommer 57 medarbetare uppnå en ålder av 65 år eller äldre varav 27 blir 65 år. Medarbetare har rätt att arbeta till dess att de fyller 67 år. Detta medför ett rekryteringsbehov samtidigt som det är viktigt att ta tillvara kompetens som finns hos medarbetare som går i pension för att säkerställa kunskapsöverföring. Det är angeläget att chefer och medarbetare i förvaltningen speglar sammansättningen av befolkningen i staden beträffande faktorer som kön och etnicitet.

Förväntade personalförändringar

På grund av ändrade förutsättningar för mottagandet av ensamkommande barn och unga behöver förvaltningen ändra sin verksamhet inom Enheten för ensamkommande. Antalet asylplatser halveras samtidigt som flertalet HVB-boenden omvandlas till stödboenden. Sex verksamheter avvecklas och ett mobilt team kommer att tillsättas för tillsyn nattetid vid HVB och stödboenden. Totalt innebär förändringarna en personalminskning på cirka 120 personer. Genomförandet beräknas vara klart den 1 juni 2017.

Verksamheten

Intro Stockholm kommer att få ett ökat ansvar för att stödja de nyanlända på olika sätt. I detta arbete kommer förvaltningen behöva rekrytera ett stort antal medarbetare framöver som kan hjälpa de nyanlända med praktiska frågor tex försörjningsstöd den första tiden.

Med anledning av att förvaltningen både står inför ett omfattande omställningsarbete och ett stort behov av rekrytering ställer det höga krav på kompetensförsörjningen för att åstadkomma och säkerställa rätt kompetens för att nå verksamhetens mål och en god kvalitet i verksamheterna.

Rekryteringsbehov

Med anledning av att förvaltningen kommer starta nya verksamheter för nyanlända vuxna och familjer med uppehållstillstånd finns ett rekryteringsbehov av framförallt boendeassistenter. Till verksamheten Intro Stockholm behöver också ett antal medarbetare rekryteras och då framförallt yrkesgrupperna samhällsvägledare och socialsekreterare. På grund av de pensionsavgångar som sker under året kommer förvaltningen behöva rekrytera främst behandlingsassistenter.

Kompetensutvecklingsinsatser/kompetensförsörjning

Medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar och stadens medarbetarundersökning utgör en viktig grund både för att behålla kompetens och för att stärka varumärket Stockholm stad som en bra arbetsgivare med goda arbetsförhållanden. Särskilt viktiga verktyg för kompetensutveckling är de individuella samt de gemensamma arbetsplatsförlagda utvecklingsplaner som upprättas utifrån verksamhetens behov och omvärldens krav på nya och eller förändrade uppdrag i förvaltningens verksamheter. Förvaltningen behöver fortlöpande säkerställa rätt kompetens för att nå verksamhetens mål och tillgodose dess behov.

Kontinuerlig förvaltningsövergripande introduktion erbjuds för nyanställd personal och till förvaltningens praktikanter. Att ta emot praktikanter är en del i förvaltningens långsiktiga kompetensplanering. Verksamheternas arbetsplatsförlagda introduktion för nyanställda utgör en viktig del för att säkra kvaliteten i verksamheten och för att främja en god personalpolitik. För att säkerställa att introduktionen innehåller den information som medarbetaren behöver för att kunna utföra ett bra arbete finns en checklista framtagen som stöd till chefer. Förvaltningens chefer ska säkerställa en god introduktion samt ge medarbetarna möjlighet till kontinuerligt lärande i det dagliga arbetet och kompetensutveckling i olika former. En ökad rekrytering under året av både chefer och medarbetare inom verksamhetsområdet nyanlända vuxna ställer krav både på introduktion, stöd och kompetensutveckling.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Chefer och medarbetare ska gemensamt identifiera friskfaktorer på arbetsplatsen	2017-01-01	2017-12-31
Cheferna ska uppmärksamma tidiga signaler på ohälsa och frånvaro och vidta åtgärder.	2017-01-01	2017-12-31
En årlig handlingsplan för det systematiska arbetsmiljöarbetet ska tas fram i samarbete mellan chef, medarbetare och skyddsombud.	2017-01-01	2017-12-31
Individuella utvecklingsplaner ska upprättas / revideras i samband med medarbetarsamtalen.	2017-01-01	2017-12-31
Nämndens jämställdhets- och mångfaldsplan samt riktlinjer om kränkande behandling ska gås igenom vid en arbetsplatsträff.	2017-01-01	2017-12-31
Säkerställ icke-diskriminering vid rekrytering. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 5).	2017-01-01	2017-12-31
Säkerställa att förvaltningens medarbetare med funktionsnedsättning har tillgång till stadens it-miljö (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning mål 5)	2017-01-01	2017-12-31
Utvecklingsplaner ska upprättas för arbetsgruppen som helhet	2017-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

Mänskliga rättigheter är basen i socialtjänstens arbete. Lika rättigheter och möjligheter kommer alla till del i en stad tillgänglig för alla. Socialförvaltningen utgår i sin verksamhet från alla människors lika värde och att varje människa ska ha möjlighet att utvecklas efter sina egna förutsättningar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samråd med den romska minoriteten och berörda nämnder, såsom socialnämnden, utbildningsnämnden, kulturnämnden, arbetsmarknadsnämnden och en del stadsdelsnämnder, ta fram en strategi för romsk inkludering i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31
 Nämnden ska etablera rutiner för att följa upp hbtq-personers upplevelser av verksamheternas utformning och bemötande i enlighet med hbtq-programmet i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med civilsamhället utveckla arbetet med ensamkommande barn och unga i stadens riskmiljöer	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Nämnden beaktar mänskliga rättigheter i alla verksamheter

Förväntat resultat

Förvaltningen arbetar strukturerat med att lyfta fram mänskliga rättigheter, både externt och internt, utifrån de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Brukare/klienter som har kontakt med förvaltningens och stadens verksamheter upplever att de blir likvärdigt bemötta.

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare upplever att mänskliga rättigheter uppmärksammas i utbildningar, riktlinjer, program och projekt.

Nämndens verksamhet

De mänskliga rättigheterna är grundläggande i allt arbete socialförvaltningen gör. Förvaltningen arbetar främjande för att människor ska bemötas lika oavsett tillhörighet och bakgrund. Genom stadens kansli för mänskliga rättigheter och demokratiutveckling kan förvaltningen få stöd i arbetet. Förvaltningens uppdrag innefattar flera delområden inom mänskliga rättigheter som barnrätt, jämställdhet, funktionsnedsättning, diskriminering och rasism, nationella minoriteter och mångfald inom en eller flera delar av verksamheterna. Rättighetsperspektivet ska ingå i ordinarie verksamhetsplanering och dagligt arbete. Förvaltningens verksamheter utgår från en värdegrund, KOMPASS, som i det arbetet utgör ett stöd. Kompassorden/riktningarna, är en vägledning att använda i arbetet med klienter och brukare, medarbetare emellan och i samband med införandet av nya rutiner eller vid beslutsfattande; Kontinuitet, Omsorg, Människosyn, Professionalism, Ansvar, Samarbete och Självbestämmande. KOMPASS gör det lättare för förvaltningens verksamheter att synliggöra förekomsten av och risker för diskriminering i den egna verksamheten.

Förvaltningens verksamheter arbetar på olika sätt med att stärka möjligheter till inflytande och delaktighet. Brukare ska ha möjlighet att påverka sin livssituation men också ta eget ansvar för sitt liv och respektera andra. Verksamheterna arbetar på olika sätt med att involvera brukare och klienter i de insatser som ges. Det finns förhållandevis få utvärderade metoder för att stärka inflytande och delaktighet som är beskrivna. Förvaltningen följer aktuell forskning och studier om utvärderade och fungerande metoder som finns för barns, ungdomars och vuxnas inflytande i de insatser som görs inom ramen för förvaltningens verksamheter. Genom kontinuerlig utveckling av evidensbaserad praktik ökar möjligheten att ge brukare och klienter

bästa möjliga stöd liksom en reell möjlighet till att vara delaktiga i val av insatser. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutveckling, utbildning och attitydförändring.

Inom socialtjänstavdelningen används olika sätt att arbeta med klienters och brukares möjlighet till inflytande och delaktighet, till exempel genomförandeplaner, brukarråd, skattningssskalor/tillfredsställelseskalor, Ung delaktighet på UT-boende, projekt ihop med KTH om tekniska hjälpmedel för personer med bland annat kognitiva funktionsnedsättningar med mera. Genomförandeplanen beskriver hur en insats ska genomföras och den enskildes delaktighet är grunden.

Under året ska några verksamheter pröva fokusgrupper och deltagande observationer.

Socialförvaltningen ska öka sina kunskaper om den romska minoritetens kultur och särskilda status, samt i samråd med den romska minoriteten utveckla arbetssätt i syfte att nå gruppen och verka för att återupprätta förtroendet för och tilliten till socialtjänsten.

Stockholms stad är en av fem kommuner som utsetts till utvecklingskommun inom romsk inkludering. Staden ska ta fram och implementera en egen strategi för romsk inkludering med fokus på områdena utbildning, arbetsmarknad, socialtjänst, demokrati och civilsamhällets organisering. Socialförvaltningen kommer att bidra i arbetet och har inlett ett samarbete med stadens nya samordnare för romsk inkludering.

Socialförvaltningen ska stärka sitt samarbete med organisationer och föreningar som driver projekt och verksamheter som riktar sig mot papperslösa. Under året kommer förvaltningen utlysa medel till verksamheter för nödhjälp och tillfredsställande av basbehov, riktat till både barn och vuxna inom målgruppen.

För att synliggöra förekomsten av diskriminering inom den egna organisationen kommer förvaltningen i stadens medarbetarundersökning inkludera ett par tilläggsfrågor kring detta.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Synliggöra och systematiskt följa upp eventuell diskriminering inom stadens verksamheter	2017-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

Socialförvaltningen bidrar till stadens arbete att garantera barnrättsperspektivet genom att barnkonventionen utgör en grund för det arbete som bedrivs inom förvaltningens och stadens verksamheter. Avsnitt om barnperspektivet och barnets rättigheter ska finnas i stadens riktlinjer inom socialtjänstens område.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31
 Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Barnkonventionen genomsyrar nämndens verksamheter

Förväntat resultat

Förvaltningen medverkar till att lyfta barnperspektivet i staden. Barnets rätt enligt barnkonventionen ska präglade hela socialtjänsten.

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer upplever att barnkonventionen uppmärksammas i utbildningar, riktlinjer, program och projekt.

Strategiskt arbete

Rutiner kommer att utarbetas för att säkerställa att barnkonventionen är del av de utbildningar som förvaltningen erbjuder. Det kommer att ske i enlighet med programmet för barnets rättigheter och inflytande.

Under 2017 är barn som anhöriga ett fortsatt prioriterat område. Under 2016 inleddes ett kunskapshöjande arbete riktat mot handläggare och boendestödjare inom socialpsykiatri. Syftet var att höja kännedomen om levnadsvillkor och konsekvenser av att växa upp med en förälder som har en psykisk funktionsnedsättning. Under 2017 fortsätter arbetet med att uppmärksamma och beakta barns behov och kompletteras genom ett stärkt fokus på barnperspektivet i handläggningen av ärenden inom socialpsykiatri.

Samverkan inom socialtjänsten är av stor vikt för att säkerställa att barn till personer med missbruksproblematik får det skydd och stöd de behöver och har rätt till. Barnperspektivet kommer att ingå som en del i introduktionsutbildningen, samt beröras på nätverken för chefer inom staden. Rutiner och samverkansformer för att ge adekvata skydd- och stödinsatser till barn till personer med missbruksproblematik ska utvecklas.

Förvaltningen ska stödja stadsdelsnämnderna med att stärka sin kompetens kring och utveckla insatser riktade mot barn som blivit utsatta för eller bevittnat våld. En kartläggning ska göras avseende om utbudet av insatser och annat stöd svarar mot behoven. I kartläggningen ska hedersrelaterat våld särskiljas från våld i nära relationer som inte sker i en hederskontext, för att öka kunskapen om omfattningen av respektive våldsproblematik.

Barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden kommer att vara en prioriterad målgrupp i stadens hemlöshetsarbete. En särskild handlingsplan för målgruppen kommer att tas fram.

Driftsverksamhet

Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn. I förvaltningens verksamheter som riktar sig till barn ska barnet ha bästa möjliga förutsättningar för att få berätta sin historia. Barnen ska också utifrån sin ålder och mognad få information om de insatser som görs och vad som kommer att ske.

Barn som anhöriga är ett område som prioriteras. Enheten för hemlösa uppmärksammar barnperspektivet vid utredningar och föräldrar med underåriga barn prioriteras till försökslägenheter. Under året kommer sektionen för försörjningsstöd att göra

barnkonsekvensanalyser i ärenden som direkt rör barn, till exempel umgängesbidrag.

Utbildningsinsatser erbjuds medarbetare och chefer vid behov. Metodgrupper och arbetsplatsträffar är forum för att lyfta frågor inom området och identifiera eventuella förbättringsområden. Förvaltningen kommer i dessa frågor att samverka nära stadens barnombudsman.

Förvaltningen använder en checklista för att säkerställa att barnkonventionen beaktas i alla beslutsunderlag.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

Socialförvaltningen bidrar till att höja medvetenheten och kunskaperna om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck inom stadens verksamheter. Förvaltningen tillhandahåller skyddade boenden och medverkar till stöd till våldsutsatta personer i rättsprocessen. Ideella organisationer inom området får stöd.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel medarbetare som gått utbildning om att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, som anser sig ha fått redskap för att upptäcka och samtala med barn om sin situation		Tas fram av nämnden	År
Kommentar Förvaltningen avser att i början av 2017 definiera vilka personalgrupper som bör ingå i beräkning av indikatorn och sätter därför mål i samband med tertialrapport 1.			
 Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta inkl särskilt utsatta grupper		Tas fram av nämnden	År
Kommentar Förvaltningen avser att i början av 2017 definiera vilka personalgrupper som bör ingå i beräkning av indikatorn och sätter därför mål i samband med tertialrapport 1.			
 Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	50 st	tas fram av nämnden	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska se över möjligheten att vika ett antal boendeplatser i skyddat boende för personer utsatta för människohandel. Uppdraget kan exempelvis ske i form av en utökning av Kriscentrum för kvinnors verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Personer som utsatts för våld i nära relationer lever ett liv utan våld

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Socialtjänsten arbetar för att våldsutsatta i nära relationer och deras barn ska känna sig trygga med de insatser staden erbjuder. Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer har stöd och vägledning i sitt arbete mot våld i nära relationer och

hedersrelaterat våld och förtryck.

Driftsverksamhet

Personer som utsatts för hot och våld i nära relationer får skydd och stöd i den akuta situationen och stöd till ett liv utan våld.

Strategiskt arbete

Socialförvaltningen erbjuder stöd och vägledning i arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Det reviderade programmet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska börja implementeras, vilket bland annat innebär ett större fokus på förebyggande arbete.

Revidering av riktlinjerna för handläggning av ärenden som rör våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska färdigställas och utbildning om riktlinjerna erbjudas socialtjänstens medarbetare. Handläggare inom alla verksamhetsområden i socialtjänsten inklusive funktionsnedsättning och äldreomsorg ska ges grundläggande utbildning om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Stadsdelsnämnderna får även stöd i att öka kompetensen om olika målgruppers utsatthet, däribland män, samt om faktorer som kan innebära en ökad sårbarhet för våldsutsatthet, som exempelvis att ha en eller flera funktionsnedsättningar, att vara äldre, att leva med missbruksproblematik eller att ha utländsk bakgrund. Att vara HBTQ-person eller att leva i en hederskontext medför en särskilt utsatthet. En ny grundläggande introduktionsutbildning kommer att tas fram och erbjudas nya handläggare som handlägger våldsärenden. Stadsdelsförvaltningarna ges stöd i att utveckla rutiner och metoder för att upptäcka våldsutsatthet. Förvaltningen kommer under året att genomföra en kartläggning av våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, med fokus på omfattning och huruvida de insatser och stöd som finns att erbjuda motsvarar behoven.

Under 2017 ska utredningen avseende organisation och finansieringsform av en stadsövergripande verksamhet som riktar sig till våldsutövare och våldsutsatta färdigställas. I ett första skede inrättas under 2017 en mottagning i den norra delen av staden, som när utredningen är färdig kan utökas till att tillsammans med nuvarande Relationsvåldscentrum Sydost bli stadsövergripande.

Operation Kvinnofrid är ett samarbete mellan myndigheter och organisationer i Stockholms län med målet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Förvaltningen deltar fortsatt i det regionala arbetet inom Operation kvinnofrid. Arbetet med att möjliggöra statistikuttag om våld i nära relationer i socialtjänsten fortgår.

Socialförvaltningen kommer att delta i kommunstyrelsens uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa ett anslag för arbetet mot våld i nära relationer i budgeten.

Driftsverksamhet

Enheten för stöd och skydd erbjuder skyddat boende på *Kriscentrum för kvinnor*. Målgruppen är kvinnor, med eller utan barn, som är eller har varit utsatta för fysiskt, psykiskt eller sexuell

våld av en närstående. Medföljande barn, som kan ha bevittnat våld, kan vara upp till 18 år gamla och boendet har särskilt anpassad barnverksamhet. Placeringar sker alltid via stadsdelsförvaltningar, kommuner eller socialjour. Verksamheten innehåller 18 lägenheter om ett eller två rum och kök. Under placeringstiden som kan variera mellan ett dygn upp till flera månader erbjuds kvinnor och barn hjälp med krisbearbetning och planering av ett fortsatt liv utan våld. Skolpliktiga barn har via utbildningsförvaltningens försorg tillgång till några timmars undervisning per dag av en lärare.

Enheten har idag också skyddat boende och stöd till flickor/unga kvinnor och pojkar/unga män i åldrarna 16-25 år som utsatts för hedersrelaterat våld. Under året arbetar verksamheten med projektet "Inte enbart våld" som syftar till att ge medarbetarna mer kunskap om unga med olika typer av funktionsnedsättningar och unga i missbruk. Genom projektet förstärks möjligheten att göra bättre bedömningar av ungas behov och därmed kunna erbjuda rätt insatser.

Det skyddade boendet för flickor/unga kvinnor, *Kruton*, har åtta platser för flickor i åldrarna 14-20 år som riskerar att, eller har blivit, utsatta för hedersrelaterat våld. Våldsutsatta pojkar/unga män samt vuxna kvinnor i åldrarna 18-30 år erbjuds skydd och stöd i skyddslägenheter. Enheten tillhandahåller även stöd och skydd i öppenvårdsform för flickor och pojkar utsatta för hedersrelaterat våld. Stödet kan vara en separat insats eller eftervård i samband med placering i skyddat boende. Under året utökar enheten med ytterligare två skyddslägenheter för att tillgodose behovet för pojkar och unga män.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att anpassa sina lokaler med hänsyn till personer med funktionsnedsättning.

Relationsvåldscentrum (RVC) finansieras gemensamt av Bromma, Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltningar samt Ekerö kommun, Solna stad och Sundbybergs stad. Personer över 18 år, som till polisen anmält att de utsatts för hot eller våld i nära relation och tackat ja till att kontaktas av RVC, erbjuds stöd under rättsprocessen. Namnet Relationsvåldscentrum används av flera verksamheter inom staden och det uppstår ibland förvirring om vilket RVC som avses. Förvaltningen återkommer till namnfrågan i tertiärrapport 1.

En samtalsmottagning inom Enheten för stöd och skydd erbjuder stödsamtal i öppenvård till våldsutsatta kvinnor och män. Under året följer verksamheten särskilt hur många barn som befinner sig i miljöer där det förekommer våld i syfte att utveckla samtalsmetoder för att säkerställa att även barnens behov uppmärksammas.

Stadens nya program för våld i nära relationer implementeras i enhetens samtliga verksamheter under året. Under året kommer behovet av utökning av Kriscentrum för kvinnor och barn att undersökas liksom utveckling av RVC. Det lokala samverkansavtalet med polisen ses över i syfte att öka ärendemängden till RVC.

Verksamheten Origo är en viktig resurs i stadens arbete mot hedersrelaterat förtryck och våld och erbjuder bland annat utbildningar och konsultativt stöd till yrkesverksamma.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel personer med stöd- och skyddsbehov som beretts skyddat boende (Stockholms stads socialjour).	100 %		Tertiär
Personer som utsatts för våld i nära relationer lever ett liv utan våld	100 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
(Enheten för stöd och skydd).			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda var huvudmannaskapet bör ligga för relationsvårdscentrum-sydost (RVCS).	2016-01-01	2017-12-31
Under 2017 ska ett nytt Relationsvårdscentrum inrättas i de norra delarna av staden. Under året ska finansieringsmodell och organisation tas fram för att förbereda övergången till en stadsövergripande verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att, i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor, ansvara för stadsövergripande frågor inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen tillhandahåller på beställning korttidsvistelse enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Förvaltningen arbetar med att öka tillgängligheten till verksamheten via internet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldregruppen och socialnämnden utreda förutsättningar för äldre med beslut om LSS-boende att få äldreomsorg	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska ansvara för att kontinuerligt kartlägga behovsbilden för staden i stort gällande bostad med särskild service	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av dagliga verksamheters arbete mot arbetsmarknaden för deltagarna. Där ingår resursfördelningen samt samverkan mellan arbetsrehabiliterande insatser.	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda i vilken form hälso- och sjukvården inom LSS ska bedrivas i staden efter att projektiden går ut	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen se över samtliga individuella avtal avseende 9§9 LSS	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utvärdera införandet av korttidsstillsyn enligt LSS inom valfrihetssystemet	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska identifiera behov av att bygga boende för unga med demens (under 65 år). I uppdraget ingår även, om behov finns, att etablera en plan för driftsättning	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska lämna förslag på en än effektivare förmedlingsprocess i syfte att minska tiden av tomma boendeplatser inom LSS	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska utreda en mer flexibel bedömning, och användning av ledsagningstimmar och hanteringen av omkostnader i samband med ledsagningen	2017-01-01	2017-12-31
 Socialnämnden ska utreda objektsanställning och anhöriganställning inom ledsagar- och avlösarservice inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Stockholmare med funktionsnedsättning har tillgång till och kan på lika villkor delta i samhället

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer inom funktionsnedsättning har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättsäker, kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Brukare är nöjda med de insatser de fått enligt LSS. Förvaltningens insatser är efterfrågade och evidensbaserade.

Strategiskt arbete

Stödet till personer med funktionsnedsättning ska ha hög kvalitet och vara likvärdigt i staden. Målgruppen omfattar personer med olika fysiska och psykiska funktionsnedsättningar.

Likställighet

Förvaltningen ska under 2017 utreda en mer flexibel bedömning och användning av ledsagartimmar samt hanteringen av omkostnader i samband med ledsagningen. En utredning ska genomföras avseende objektsanställning och anhöriganställning inom ledsagar- och avlösarservice. Socialförvaltningen kommer att vidta åtgärder för att stärka rekryteringen av uppdragstagare utifrån personens behov. Den enskilde ska ges möjlighet till att tidigt kunna påverka vem som blir utsedd som exempelvis ledsagare, avlösare och kontaktperson eller kontaktfamilj. Även riktlinjerna för riksfärdtjänst kommer att revideras under året.

I samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna ska en översyn göras av dagliga verksamheters arbete för deltagarna att komma in på arbetsmarknaden. Där ingår resursfördelningen samt samverkan med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och landsting.

En utredning kring ersättningssystemet och olika boendialternativ påbörjades under 2016 och kommer att slutföras under 2017.

Kvalitet och utveckling

Socialförvaltningen ska under 2017 inleda ett utvecklingsprojekt i syfte att prova äldreomsorgens metod kvalitetsobservation inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning. Metoden följer upp faktisk kvalitet och har fokus på uppföljning av den individuella omvårdnaden. Projektet leds av kommunstyrelsen i samarbete med avdelningen för stadsövergripande sociala frågor och stadsdelsnämnderna.

Socialförvaltningen ska arbeta med målgruppen yngre demenssjuka och driva projektet "Stödinsatser till personer yngre än 65 år med demenssjukdom, deras anhöriga och barn". Projektets mål är att personer under 65 år med demenssjukdom, tillsammans med närstående och barn får de stödinsatser de har behov av, i tid och i tillräcklig omfattning. I detta arbete ska barn särskilt uppmärksammas och deras behov av stöd och hjälp ska säkerställas.

Information ska spridas om att anhörigstöd ska erbjudas närstående till personer med funktionsnedsättning.

Den 1 juli 2016 infördes valfrihet enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) för insatsen korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). I samarbete med kommunstyrelsen ska införandet av valfrihetssystem för korttidstillsyn utvärderas.

Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldreförvaltningen och socialförvaltningen utreda förutsättningarna för äldre med beslut om LSS-boende att få stöd från personal med kunskap om äldre med funktionsnedsättning, exempelvis skapa LSS-boende med inriktning äldre alternativt omvandla befintliga LSS-boenden till att inriktas mot äldre. Socialförvaltningen ska tillsammans med stadsdelsförvaltningarna under året kartlägga aktuella utbildningsnivåer bland anställda inom LSS-verksamheter.

En arbetsgrupp bestående av representanter från Forum Carpe, bedömning- och förmedlingsgruppen, utredare och strateger samt LSS-hälsan synliggör olikheter och utvecklingsområden inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri i staden. Resultatet sammanställs med målet att identifiera aktiviteter som kan bidra till att öka likställigheten i staden. Syftet är att samla all den kunskap som finns på förvaltningen om olikheter och utmaningar i staden inom dessa verksamhetsområden.

Förmedling av boende

För stadens räkning ska förvaltningen förmedla lediga lägenheter i LOV-upphandlade gruppboendestäder för personer tillhörande LSS personkrets 1 och 2 samt personer med psykiska funktionshinder. Under 2017 kommer erbjudandet om ledig bostad enligt LSS att göras mer lättillgänglig för personer med funktionsnedsättning genom bilder och en förenklad blankett.

Sedan slutet av år 2012 ansvarar gruppen för myndighetsutövning för ett 60-tal personer där landstinget köpt boende utanför länet under 1970-80 talet. Under 2017 kommer individavtalen samt beställningarna och genomförandeplanerna att följas upp och utvecklas på plats med brukare samt anhöriga och gode män. Bedömning- och förmedlingsgruppen ska arbeta för att de som så önskar kan flytta tillbaka till Stockholm.

Ersättningssystem

Förvaltningen bedömer ersättningsnivån för stadsdelsnämnderna som beställer LSS-insatserna daglig verksamhet, korttidsvistelse, korttidstillsyn, barnboende och boende med särskild service för vuxna. Bedömningarna har lagts centralt och till en enhet som inte har någon exakt budgetram, för att få likvärdighet över staden. I nuläget finns cirka 5 263 aktuella bedömningar.

Under 2016 deltog socialförvaltningen i kommunstyrelsens översyn av socialpsykiatriens ersättningssystem för sysselsättning. Förvaltningen fortsätter samarbetet kring ersättningssystemet under 2017. En viktig aspekt är hur ersättningssystemet kan främja insatser som rekommenderas i de nationella riktlinjerna för psykosociala insatser vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd.

I samband med att ersättningen för boendestöd förändras kommer anvisningarna för ersättningssystemet inom socialpsykiatri att revideras.

Socialpsykiatri

I samarbete med stadsdelsförvaltningarna och intresse- och brukarorganisationerna har en handlingsplan tagits fram för utveckling av socialpsykiatri. Åtta utvecklingsområden prioriteras: boenden, sysselsättning, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, anhöriga, barn som anhöriga, samordnad individuell plan i samverkan med landstinget, fysisk hälsa och uppsökande arbete. Samordningen av utvecklingsarbetet i enlighet med handlingsplanen fortsätter under 2017. I arbetet med de prioriterade utvecklingsområdena ska socialförvaltningen samverka med intresse- och brukarorganisationerna i syfte att säkerställa att utvecklingen av stadens verksamheter motsvarar målgruppens behov och önskemål, samt att även behovet hos barn till personer i målgruppen tillgodoses. De satsningar som staden gjort 2016 i enlighet med handlingsplanen följs upp i en årsrapport.

Riktlinjerna för socialpsykiatri revideras i samarbete med en referensgrupp bestående av representanter från stadsdelsförvaltningarna och juridiska avdelningen. Samverkan med äldreomsorgen, barnperspektiv i utredning samt evidensbaserade metoder för att målgruppen ska nå önskat arbete, praktik, studier eller sysselsättning är exempel på områden som kommer att förtydligas i riktlinjerna. Arbetet med att vidareutveckla utrednings- och uppföljningsinstrumenten (DUR) kommer att fortsätta.

Stadsdelsförvaltningarna ges stöd i att ta tillvara personliga ombuds kunskap genom att förvaltningen sammanställer en stadsövergripande rapport med erfarenheter av verksamheten.

Forum Carpe

Forum Carpe är en kommungemensam funktion för verksamhets- och yrkesutveckling inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning i Stockholms län. Under 2017 kommer Carpe att samordna aktiviteter för att synliggöra funktionshinderområdet, genomföra kompetensutveckling och sprida goda exempel.

Kurser på gymnasie- och högskolenivå kommer att erbjudas till anställda inom alla yrkeskategorier, på alla nivåer hos såväl kommunala som privata utförare samt myndighetsutövare.

Driftsverksamhet

LSS

LSS-hälsan ska under 2017 förstärka arbetet för att patienter i boenden och dagliga verksamheter enligt LSS ska få tillgång till hälso- och sjukvård på lika villkor och med samma goda kvalitet över hela staden. LSS-hälsans team ska arbeta förebyggande och hälsoinriktat för att ge målgruppen samma förutsättningar till god hälsoutveckling som befolkningen i övrigt. Under 2017 kan LSS-hälsan även erbjuda tjänster till brukare från andra kommuner inom länet, vars dagliga verksamhet utförs i stadens egen regi eller via entreprenader.

LSS-hälsans organisatoriska utformning bedrivs i projektform fram till och med 31 december 2017. Under året ska förvaltningen tillsammans med stadsdelsförvaltningarna utvärdera verksamheten och föreslå en lämplig framtida organisation.

LSS-kollo har i uppdrag att till stadsdelsförvaltningarna, och i mån av plats till

länskommunerna, anordna korttidsvistelse i form av kollo under sport- påsk- och sommarlov för barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning, autism eller autismsliknande tillstånd. Insatsen beviljas av stadsdelsförvaltningarna och länskommunerna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Verksamheten ger kollodeltagarna miljöombyte, rekreation, social samvaro och fritidsaktiviteter, samtidigt som föräldrar och anhöriga får avlastning. Verksamheten bedrivs på 15 olika gårdar, varav sju drivs på entreprenad. Kollogårdarna har olika inriktningar utifrån deltagarnas funktionsnedsättningar och ålder. Stor vikt läggs vid att deltagarna får plats utifrån sitt förstahandsval och vid att sätta samman grupper av deltagare som fungerar väl tillsammans. Samarbetet fortsätter med såväl handläggare på stadsdelsförvaltningarna samt brukar- och intresseorganisationerna för att bättre kunna tillgodose deltagarnas behov.

Förvaltningen kommer under 2017 att stärka föreståndarna i deras ledarskap kring kvalitetssäkring och dokumentation. LSS-kollo kommer också att systematisera rutiner och processer vad gäller omvårdnad. Då frigörs också tid till att arbeta med värdegrund och bemötande samt eventuellt övriga fortbildningsinsatser.

Stockholms stad utvecklar nya IT-lösningar som skulle kunna underlätta arbetet ute på kollogårdarna. Hittills har ett bekymmer varit att det saknats säker uppkoppling mot staden, vilket inneburit att kollogårdarna inte har kunnat ta del av dessa tjänster eller få support för användarna. En prioriterad uppgift under 2017 är kunna tillhandahålla en fungerande infrastruktur.

Korttidshemmen Drömmen och Navet vänder sig till ungdomar och vuxna med fysiska och/eller kognitiva funktionsnedsättningar, som enligt LSS har rätt till korttidsvistelse utanför det egna hemmet. Verksamheterna tar emot ungdomar från det år de fyller 12 år. Målet med en vistelse på korttidshemmet är att i största möjliga mån träna sin självständighet inför en flytt till eget boende. Under året ska verksamheten utveckla former för att öka delaktigheten för stöd-användare med flerfunktionsvariationer och utan verbal kommunikation.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Effektivare kommunikation mellan verksamheter och personer som har en omfattande psykisk och kognitiv problematik, program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 2.	2016-01-01	2017-12-31
Kvalitetssäkra IT-stöd utifrån funktionshindrades behov (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 5)	2017-01-01	2017-12-31
Revidera programunderlag för bostäder med särskild service (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 6)	2016-01-01	2017-12-31
Skylta tydligt. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 1).	2017-01-01	2017-12-31
Socialnämnden ska inom verksamhetsområdet socialpsykiatri utveckla samarbetet med brukar- och intresseorganisationer för att säkerställa att utvecklingen av stadens verksamheter motsvarar målgruppens behov och önskemål samt att även behovet hos barn till personer i målgruppen tillgodoses.	2017-01-01	2017-12-31
Socialnämnden ska vidta åtgärder för att stärka rekryteringen av uppdragstagare utifrån individens behov. Den enskilde ska ges möjlighet till att tidigt kunna påverka vem som blir utsedd som exempelvis ledsagare, avlösare och kontaktperson eller kontaktfamilj.	2017-01-01	2017-12-31
Säkerställa tillgängligheten samt åtgärda brister i nämndens samtliga verksamheter utifrån "enkelt avhjälpta hinder" (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 1)	2017-01-01	2017-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Tillsammans med äldre- och vårdnämnden och stadsdelsnämnderna utreda behovet av vård- och omsorgsboende för personer som bor i gruppboende enligt LSS.	2016-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att medverka till att klienter och brukare i nämndens verksamheter har inflytande över insatserna. Arbete sker med att uppfylla barnkonventionens artikel 12 om Barns rätt att få sin röst hörd.

Nämndmål:

Vuxna och barn i nämndens verksamheter har möjlighet till inflytande och delaktighet.

Förväntat resultat

Vuxna och barn ges möjlighet att påverka insatsernas utformning och genomförande.

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare upplever att inflytande och delaktighet uppmärksammas i utbildningar, riktlinjer, program och projekt.

Strategiskt arbete

Bemötandefrågor i det sociala arbetet inklusive brukarinflytande generellt, och barns inflytande samt interkulturell kompetens i synnerhet, är ett prioriterat område. Bemötande och delaktighet är viktiga delar i verksamhetsutveckling och har även påverkan på arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare. Under 2017 kommer fortsatt stöd ges till stadsdelsförvaltningarna i arbetet med bra bemötande och att klienter känner sig delaktiga i sin planering. Det sker genom utbildningar i motiverande samtal (MI).

Socialförvaltningen ansvarar för att involvera brukarorganisationer i de introduktionsutbildningar som erbjuds. Brukarorganisationer ska involveras även i andra uppdrag såsom uppdrag psykisk hälsa.

Socialförvaltningen ska bidra i stadsdelsnämndernas arbete med att öka brukarmedverkan, delaktighet och dialog med barn och unga och vidareutveckla metoder för hur sådan dialog kan ske, avseende såväl enskilda som grupper av barn. Rutiner kommer att utarbetas för att marknadsföra nationella barnombudsmannens material kring samtal med barn och unga. Förvaltningen kommer att utveckla arbetet med att barn och unga i kontakt med socialtjänsten ska få möjlighet att komma till tals i beslut som berör dem. Barns erfarenheter ska tas till vara när verksamheten utvecklas, till exempel genom att skapa referensgrupper för barn och unga, med BO:s Unga direkt metod som förlaga. Förvaltningen ska samarbeta med stadens barnombudsman i frågor som rör barns delaktighet och inflytande.

Arbetet med att stödja användandet av samordnad individuell plan (SIP) syftar till att samverkan mellan olika aktörer ska öka och till att öka delaktigheten hos personerna som berörs.

Resultatet från enkätundersökningen bland brukare inom ekonomiskt bistånd kommer analyseras, spridas och processas under början av år 2017.

Driftsverksamhet

Verksamheterna arbetar löpande med att följa aktuell forskning och studier om utvärderade och fungerande metoder som finns för barns, ungdomars och vuxnas inflytande i de insatser som görs inom ramen för förvaltningens verksamheter. Aktuell forskning visar att det finns förhållandevis få utvärderade metoder för att stärka inflytande och delaktighet som är beskrivna i litteraturen.

I förvaltningen finns flera sätt att arbeta med klienters och brukares möjlighet till inflytande och delaktighet, till exempel genomförandeplaner, brukarrevision och brukarråd, skattningssskolor/tillfredsställelseskolor, Ung delaktighet på UT-boende och projektet Smartare möten om tekniska hjälpmedel för personer med bland annat kognitiva funktionsnedsättningar. Genomförandeplaner beskriver hur en insats ska genomföras och hur de ska dokumenteras. Beslut om insats och genomförande hänger ihop och den enskildes delaktighet är grunden. I enlighet med FN:s barnkonvention har varje barn rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som rör henne eller honom, något som genomsyrar verksamheterna.

Under året kommer fokusgrupper att provas. Deltagande observationer ska provas i någon av verksamheterna, där det är lämpligt.

Under året fortsätter projektet med finansiering från staden, Digital förnyelse. Klienter aktuella för insatser inom Boende- och behandlingsenheten deltar i projektet och responsen är positiv. Projektets övergripande mål är att få smartare handläggning med hjälp av tekniska hjälpmedel, som smarta telefoner, appar, från text till tal, tolktjänster via telefonen etcetera, i syfte att hjälpa personer med funktionsnedsättningar. Projektet kommer också att se över möjligheterna till effektivare och smartare handläggning genom tidsbesparande arbetssätt.

Socialtjänstavdelningens gemensamma värdegrund KOMPASS (Kontinuitet, Omsorg, Människosyn, Ansvar, Självbestämmande samt Samarbete) fungerar som en vägledning i det dagliga arbetet och görs på så sätt känd hos brukarna. Värdegrunden ska ligga till grund för beslut som fattas samt för fortsatt utveckling.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Samtliga verksamheter ska redovisa om brukarna tycker att de haft möjlighet till inflytande och delaktighet när det gäller insatsernas utformning och genomförande.	2016-01-01	2017-12-31
Säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan ta del av nämndens informationsmaterial (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 2)	2017-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att följa planen för upphandling.

Nämnden upphandlar på uppdrag av kommunfullmäktige verksamhet enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) och genomför stadsövergripande upphandlingar enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) på uppdrag av stadsdelsnämnderna. Ideella föreningar är betydelsefulla samarbetspartners som alternativ eller komplement till förvaltningens insatser.

Indikator	Ärsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram		Fastställs 2017	År

Nämndmål:

Nämnden beaktar social och ekologisk hållbarhet, tillgänglighet och kvalitet i sina upphandlingar

Förväntat resultat

Nämnden ställer sociala och miljömässiga krav i sina upphandlingar. Den offentligt finansierade verksamheten bedrivs med hög kvalitet och på ett långsiktigt hållbart sätt.

Nämndens verksamhet

Socialnämnden genomför upphandlingar av varor och tjänster på uppdrag av egna driftverksamheter, stadsdelsnämnderna, facknämnderna samt kommunfullmäktige.

Upphandlingarna ska kännetecknas av hög kvalitet och god ekonomisk hushållning. De ska leda till god tillgänglighet för upphandlingarnas målgrupper samt att nämndens resurser används effektivt. I upphandlingarna ställs krav på att leverantören tar socialt ansvar och miljöhänsyn i enlighet med stadens hållbarhetsmål. För att uppnå det arbetar enheten *Upphandling, juridik och föreningsstöd* utifrån stadens upphandlingsprogram med tillämpningshänvisningar. Under året ska enheten etablera ett arbetssätt där aktivt utvecklande av arbetsmetoder, uppföljning och utvärdering av resultaten sker löpande.

Stadsövergripande avtal som socialnämnden har tecknat följs upp systematiskt under året för att säkerställa kvalitén på verksamheterna. Avtalsuppföljningen planeras i en årlig plan där det framgår vilka prioriteringar som har gjorts. Vad gäller LOV-avtal är målet att minst 1/3 av utförarna följs upp årligen.

Enhetsen har även i uppdrag att genomföra upphandlingar enligt lag om valfrihetssystem (LOV) inom nämndens ansvarsområde. För närvarande är följande verksamheter upphandlade som entreprenader: trygghetsvårdar, härbärgesplatser, ledsagar- och avlösarservice samt personligt ombud till enheten för hemlösa. Nämnden ska godkänna leverantörer, förvalta avtal och följa upp verksamheter. Ansökningsförfarandet sker fyra gånger per år. Följande insatser upphandlas enligt LOV:

- Ledsagarservice och avlösarservice enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).
- Boende och daglig verksamhet enligt LSS
 - Korttidsvistelse utanför det egna hemmet
 - Bostad med särskild service för barn och ungdom
 - Bostad med särskild service för vuxna

- Daglig verksamhet
- Familjerådgivning enligt SoL.
- Boende och sysselsättning enligt SoL inom socialpsykiatri
 - Boendestöd
 - Sysselsättning
 - Särskilt boende (gruppboende, serviceboende)
 - Stödboende
- Korttidstillsyn enligt LSS för skolungdom över 12 år.

Stadsövergripande avtal som socialnämnden har tecknat följs upp systematiskt under året för att säkerställa kvalitén på verksamheterna. Avtalsuppföljningen planeras i en årlig plan där det framgår vilka prioriteringar som har gjorts. Vad gäller LOV-avtal är målet att minst 1/3 av utförarna följs upp årligen.

För upphandlingar som sker enligt lagen om offentliga upphandlingar, LOU, som kommer att slutföras och påbörjas under år 2017 se separat bilaga.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Informationsspridning om verksamheter (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 2)	2017-01-01	2017-12-31
Ställa adekvata tillgänglighetskrav vid upphandling av varor och tjänster (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 1)	2017-01-01	2017-12-31

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Nämndens ekonomiska förutsättningar 2017 präglas av mottagandet av nyanlända samt omstrukturering av boenden för ensamkommande flyktingbarn.

Omstrukturering av nämndens boenden för ensamkommande barn beroende på ändrade statliga ersättningsnivåer och minskat antal asylsökande barn kommer att ha en stor påverkan på nämndens ekonomiska situation under året. Preliminära beräkningar av omstruktureringen visar att uppåt 120 befattningar behöver avvecklas. Även om nämnden gör stora ansträngningar för att minimera effekten så kommer ett stort antal medarbetare att hamna i en övertalighetssituation. Nämnden har reserverat 6 mnkr för övertalighetskostnader. I samband med omstruktureringen uppkommer även lokaler att tomställas. I nämndens budget förutsätts att dessa kan användas till annan verksamhet, till största delen som boende för nyanlända. Beskrivning av omstrukturering återfinns i bilaga 3.

Nämndens uppdrag att tillskapa olika former av tillfälliga boendelösningar samt utökat ansvar för försörjningsstöd innebär kostnadsökningar på ca 257 mnkr utöver ram.

Kostnadsutvecklingen för dessa insatser är komplicerad att förutspå eftersom faktorer som till exempel typ av boendelösning, hyresnivåer, förhållandet mellan anvisade familjer respektive ensamhushåll kan variera etc. I nämndens budget ingår medel för delar av mottagandet, för tillkommande kostnader hemställer nämnden om tillägg löpande under året.

Utöver ovanstående faktorer har nämnden effektiviseringskrav samt löneökningar på ca 28 mnkr att hantera. Därtill innebär de minskade intäkterna för ensamkommande barn att finansieringen av overheadtjänster minskar med ca 6-8 mnkr. För att klara detta har krävs

omfattande anpassningar av verksamhet och budget inför 2017. En översägning av alla anslag har gjorts för att i första hand göra anpassningar där det får ingen eller minimal effekt på verksamheten. De anpassningar som gjort är bland annat:

- Avsatta medel för oförutsedda kostnader har minskats med 9,8 mnkr
- Budgeten har reducerats med ca 14 mnkr för enheter vars tidigare års överskott bedömts vara stabila samt minskade övrigt anslag vid vissa enheter.
- Vissa prisjusteringar har gjorts enligt bilaga 6
- Indragning av 1 vakant befattning vid MiniMaria
- Indragning av 2 befattningar vid socialjouren med anledning av färre antal ensamkommande barn
- Vakanshållning av befattning som EU-samordnare. Arbetsuppgifterna har fördelats på två andra befattningar.
- Under året kommer alla vakanser som uppstår inom administrativa avdelningen att prövas innan eventuell återbesättning.

Genom att minimera alla anslag och reserver har förvaltningen också minskat flexibiliteten och möjligheten att omprioritera resurser för nya uppdrag och förändringar som kan ske under året.

Budget per kostnadsslag

Område	Budget2016	Budget2017	Differens
Intäkter	-698,0	-552,3	-145,7
Bidrag, ersättningar	-359,3	-185,6	-173,7
Försäljning	-256,1	-284,9	28,7
Hysesintäkter	-26,1	-24,2	-1,9
Taxor och avgifter	-49,3	-50,6	1,3
Övriga intäkter	-7,2	-7,1	-0,1
Kostnader	1 660,8	1 560,7	-100,1
Ekonomiskt bistånd	93,4	107,3	13,9
Entreprenad, köp av verks, konsulter	291,1	250,1	-41,0
Lokalkostnader	138,0	136,6	-1,4
Personalkostnader	664,8	656,4	-8,5
Övriga kostnader	473,5	410,3	-63,1
Summa	962,8	1 008,4	45,6

Nämndens budget har ökat med 45,6 mnkr jämfört med föregående år.

I förhållande till föregående år har intäkterna minskat med 145,7 mnkr. Av detta avser 117 mnkr minskade intäkter beroende på omstrukturering av ensamkommande barn. Resterande del avser stimulansmedel inom socialpsykiatri.

Kostnaderna har minskat med 100 mnkr. I detta ingår minskade kostnader för ensamkommande barn med 117 mnkr.

Försörjningsstödet ökar med 13,9 mnkr vilket beror på ökat mottagande av nyanlända. Minskade kostnader för entreprenad och köp av verksamhet beror på att två verksamheter för ensamkommande barn övergått till egen regi under 2016. Förändringen av personalkostnader

beror dels på minskade kostnader inom verksamheter för ensamkommande barn, dels på ökade kostnader för nytt boende för hemlösa, helårskostnader av tjänster inom LSS-hälsan samt på utökning av förstärkningsteamet.

Minskade övriga kostnader beror till största delen på ändrad kontering av bidrag till SHIS för boendeinsatser för nyanlända.

Budget per verksamhetsområde

Område	Budget2016	Budget2017	Differens
Barn och ungdom	62,4	81,0	18,7
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning	143,4	145,8	2,4
Hemlöshet och missbruk	298,6	271,1	-27,5
Jour- och rådgivande verksamheter	127,0	158,5	31,6
Insatser mot våld i nära relationer	18,3	20,9	2,6
Strategi och utveckling	86,8	78,3	-8,5
Övrig verksamhet	11,0	11,9	0,9
Ledning och administration	40,7	43,5	2,8
Stöd till utomstående organisationer	167,9	188,5	20,6
Omstrukturering	6,8	9,0	2,2
Summa	962,8	1 008,4	45,6

Barn och ungdom +18,7 mnkr

Den största anledningen till den stora skillnaden från föregående år beror på att enheter som tidigare varit delfinansierade via intäkter numera har ett anslag, vilket motsvarar ca 10 mnkr. I ökningen ingår även medel för utökning av SkolFam samt drift av Stella. Vidare finns ca 4 mnkr för att täcka övertalighetskostnader inom boenden för ensamkommande barn.

Omställningen av boenden för ensamkommande barn beroende på minskad statlig ersättning samt färre nytillkomna barn beräknas motsvara en minskad intäkt på ca 80-100 mnkr. I budgeten förutsätts att verksamheten anpassas till de nya förutsättningarna under första halvåret.

Verksamhet för personer med funktionsnedsättning +2,4 mnkr

Ökningen beror helt på att kostnaderna vid LSS-kollo som tidigare kunnat täckas av intäkter numera får anslag för hela verksamheten.

Hemlöshet och missbruk -27,5 mnkr

Enheten för hemlösa har under flera år fått utökning av budgeten parallellt med att enheten arbetat med översyn av placeringar med mera. Detta har nu gett resultatet att enheten visar ett större överskott 2016. Inför 2017 minskas därför enhetens budget med 7,8 mnkr vilket motsvarar ca halva överskottet 2016.

Inom boende och behandlingsenheten utökas verksamheten med ett härbärgeboende i Årsta vilket ökar kostnaderna med ca 6 mnkr. Delar av detta finansieras genom minskade reserver inom enheten. För att klara löneökningar genomförs prisjusteringar vid vissa enheter vilket framgår i bilaga 6.

Stockholms stads socialjourns budget minskas med 3 mnkr vilket beror på minskat behov av bemanning dagtid på grund färre ensamkommande flyktingbarn samt på att mottagandet av

nyanlända överförts till Intro Stockholm.

Den del av nämndens reserv som varit budgeterad under verksamhetsområdet har minskats med 18 mnkr varav ca 9,8 mnkr som en del i budgethållningsåtgärder. Resterande har fördelats till övriga verksamheter inom och utom verksamhetsområdet.

Insatser mot våld i nära relationer +2,6 mnkr

I budgeten för verksamhetsområdet ingår en utveckling av RVC (Relationsvårdscentrum) med 4 mnkr.

Kriscentrum för kvinnor har under flera år visat ett överskott på vilket beror på ökade intäkter från försäljning av platser till andra kommuner. Verksamhetens intäktsbudget justeras därför upp med 1,7 mnkr.

Strategi och utveckling -8,5 mnkr

Verksamhetsområdets budget har minskats med 4,9 mnkr eftersom Alfa överförs till arbetsmarknadsnämnden. Under 2016 fanns tillfälligt 4 mnkr extra för sociala insatsgrupper av anslag som inte utnyttjats 2015. Dessa extra medel finns inte kvar 2017. Därutöver fanns 2016 2,2 mnkr för särskilda projekt som avslutades under året.

Med hänsyn taget till ovan beskrivna kostnadsminskningar har verksamhetsområdet tillförts 2,5 mnkr för de uppdrag som anges i kommunfullmäktiges budget.

Övrig verksamhet +0,9 mnkr

Ökningen beror på kostnadsökningar inom dödsbohanteringen.

Ledning och administration +2,8 mnkr

Ökningen av kostnaderna beror på ökade IT-kostnader för gemensamma system enligt stadsledningskontorets IT-prislista.

Stöd till utomstående organisationer +20,6 mnkr

I verksamhetsområdets budget ingår bland annat ersättning till SHIS (Stiftelsen hotellhem i Stockholm). För deras insatser till nyanlända i form av bostadssocialt stöd mm har budgeten utökats med 17 mnkr till totalt 49 mnkr. Därutöver har SHIS tillförts 4 mnkr för deras traditionella verksamhet. I budgeten ingår även medel för IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap) för utsatta EU-medborgare samt ensamkommande flyktingbarn.

Omstrukturering +2,2

Ökningen av budgeten beror på att delar av budgeten tidigare finansierats via intäkter vilket nu omvandlats till anslag.

Investeringar

Nämndens investeringsutrymme uppgår till 4,7 mnkr och används för möbler och andra inventarier i samband med nystart och omstrukturering av verksamheter.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Nämnden har inga anläggningstillgångar som är föremål för försäljning.

Resultatenheter

Nämnden har en resultatenhet, Tillståndsenheten, som förslås fortsätta som resultatenhet även 2017.

Betydande projekt som inte är investeringar

Nämnden har inga projekt som faller inom ramen för denna rubrik.

Budgetjusteringar

Nämndens utökade uppdrag att driva och upphandla tillfälliga boendelösningar för nyanlända finns inte inom nämndens budgetram. Kostnaden för detta är som tidigare beskrivet komplicerat att beräkna. Nämnden gör en första uppskattning av kostnaderna baserat på hittills kända faktorer och uppskattar framtida kostnader till 257 mnkr enligt följande:

Tillfälliga boenden

För tillfälliga boenden beräknas kostnaderna till 100 mnkr. I dessa kostnader ingår:

- Hyreskostnader
- Dygnetrunt-bemannning på större boenden eller mobilt team vid mindre boenden.
- Utrustning i form av möbler och andra inventarier
- Kost
- Larm och bevakning
- De boendes egenfinansiering har frånräknats

Beroende på behovet av att öppna fler tillfälliga boenden kan kostnaderna behöva justeras under året.

Vandrarhem

Nämndens kostnader för upphandlade vandrarhemsplatser beräknas till 30 mnkr vilket motsvarar mellanskillnaden mellan kostnaden för inhyrning av platser och den egenavgift som den nyanlände betalar.

Privata lägenheter

Nämndens kostnader för administration av förmedling av andrahandsuthyrning av privata lägenheter till nyanlända beräknas uppgå till 4 mnkr vilket inkluderar personal för förmedling, kontakt med uthyrare, hyresadministration mm.

Intro Stockholm

Intro Stockholm har fått ett utökat ansvar hantering av försörjningsstöd för nyanlända under hela etableringsfasen. Det utökade ansvaret innebär såväl ökade kostnader för handläggare som ökade kostnader för försörjningsstöd. Baserat på kostnader hittills bedöms kostnadsökningen för 2017 uppgå till 93 mnkr.

Omslutningsförändringar

Nämndens har försäljningar till andra förvaltningar som ersättning från staten för vissa verksamheter. Dessa beräknas uppgå till 154,5 mnkr för vilket omslutningsförändring begärs.

Medel för lokaländamål

Omstruktureringen av verksamheter för ensamkommande barn kommer att innebära flertalet tomställda lokaler. Nämndens intention är att alla lokaler ska kunna användas till andra verksamheter. Om detta inte är möjligt kan nämnden återkomma i tertialrapporterna med effekten av detta.

Kvalitetsarbete

Verksamhetsutveckling sker löpande och förvaltningens ledord RES; resultat, evidens, samarbete, genomsyrar allt arbete, anvisningar och uppföljningar. Verksamheterna arbetar med stöd i forskning eller i beprövad erfarenhet och medarbetare uppmuntras att ta del av ny forskning och arbetsmetoder. Att använda kunskapsbaserade metoder har en stor betydelse för lyckat resultat.

Stadsdelsförvaltningarna i staden är viktiga samarbetspartners och uppdragsgivare. Under året fortsätter förvaltningens samverkan och samarbete med stadsdelsförvaltningarna liksom mellan förvaltningens egna verksamheter.

För att kontinuerligt och långsiktigt utveckla och säkerställa verksamhetens kvalitet har förvaltningen ett ledningssystem enligt gällande föreskrifter (SOSFS 2011:9) inom socialtjänstavdelningen. Ledningssystemet är processororienterat och innefattar planering, ledning och styrning för resultat, uppföljning, analys och utvärdering samt utveckling av verksamheten. Genom att fortlöpande se över och identifiera, beskriva, analysera och fastställa processer i verksamheten utvecklas rutiner för att säkra kvaliteten. Socialt Ansvarig Samordnare samordnar arbetet på avdelningsnivå och respektive chef ansvarar för att anpassa verksamhetens inriktning och omfattning på lokal nivå utifrån ledningssystemet. En aktiv dialog kring systematiskt kvalitetsarbete bidrar till att alla medarbetare får en gemensam målbild och en ökad förståelse för sammanhang och bakgrund och därmed ett ökat engagemang för sina arbetsuppgifter.

Hantering av avvikelser, missförhållanden, klagomål och synpunkter utgör en viktig del av verksamhetens kvalitetsarbete och ligger även till grund för lärande och utveckling. Ledningssystemet fastställer avdelningsövergripande rutiner och riktlinjer för hanteringen som sedan bryts ned på lokal nivå av respektive enhet. Hanteringen utgår från kvalitetsfaktorer som till exempel information, bemötande, handläggningstider, tillgänglighet, inflytande och kompetens. På så sätt möjliggörs analys och riktad uppföljning för att lättare kunna följa upp eventuella brister och utvecklingsområden och sätta in rätt åtgärder på rätt nivå inom organisationen.

Förvaltningens målsättning är att flera verksamheter ska delta i den årliga Kvalitetsutmärkelsen för att både skapa dialog om och utveckla kvaliteten i arbetet. En del deltar i första hand med sikte på att utvärderas för att få en utmärkelse, andra deltar för att få en genomlysning och bedömning av sin verksamhet.

Nätverk och utbildningar som avdelningen för stadsövergripande sociala frågor ansvarar för utvärderas i syfte att utvecklas och säkerställa att de håller en god kvalitet.

Förvaltningen kommer att arbeta med en utveckling av riktlinjernas form och innehåll för att för att skapa samsyn och en gemensam struktur för riktlinjerna. Även

introduktionsutbildningarna ses över.

Inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor har det skapats ett medarbetarforum med syfte att arbeta med utveckling och kvalitetsfrågor.